

دفترچه شماره ۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۱ و فصل ۲ تا ابتدای درس ۲ (صفحه ۲ تا ۳۳)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۱۶	۳۵	ستایش و درس ۱ تا ۶ (صفحه ۱۰ تا ۵۶)	۲۵ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۳۶	۴۵	درس ۱ تا ۸ (صفحه ۳ تا ۷۲)	۱۰ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۰	۴۶	۵۵	درس ۱ تا ۴ (صفحه ۸ تا ۱۱۱)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ‌گویی:	۶۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

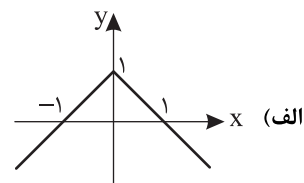
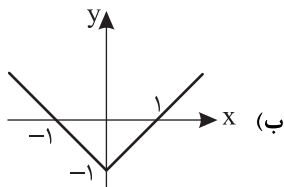
مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار

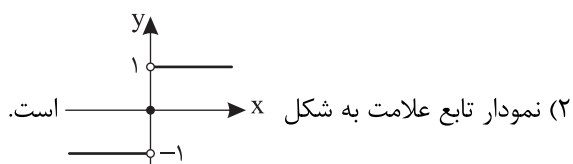
۱- حاصل $f(x) = [x] + [-x]$ به ازای $x = 1/7$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $-3/4$ (۳) -1 (۴) $3/4$

۲- ضابطه نمودار «الف» و «ب» کدام است؟

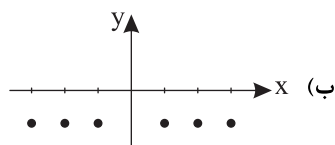
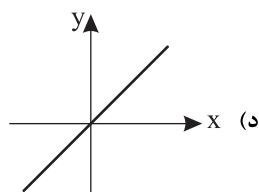
(۲) الف: $y = 2|x| - 1$ ب: $y = 2|x| + 1$ (۴) الف: $y = |x| - 1$ ب: $y = |x| + 1$ (۱) الف: $y = |x - 1|$ ب: $y = -|x - 1|$ (۳) الف: $y = -|x| + 1$ ب: $y = |x| - 1$

۳- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

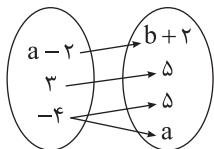
(۱) $[\sqrt{10}] = 2$ (۴) اگر $a \in \mathbb{Z}$ باشد، $[x + a] = a + [x]$ (۳) $[-6/3] = -7$ ۴- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & x > 1 \\ 2x + 1 & x \leq 1 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(1) - f(2)$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) صفر (۳) -2 (۴) ۶

۵- چندتا از موارد زیر تابع ثابت است؟

(الف) $f(x) = \{(3, 3)\}$ (ج) $g(x) = \{(-2, 3), (0, 3), (2, 3)\}$

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶- اگر نمودار پیکانی زیر یک تابع را نشان دهد، مقدار ab چند است؟

- (۱) ۵
(۲) ۱۵
(۳) -20
(۴) ۲۰

محل انجام محاسبات

۷- تعداد ردیف‌های یک جدول ارزش‌گذاری ۱۲۸ تا است. این جدول شامل چند گزاره ساده است؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۰ (۳) ۴ (۴) ۷

۸- عکس نقیض گزاره شرطی « $11 \leq x$ آنگاه $x^2 \leq 121$ است» کدام است؟

- (۱) اگر $121 \leq x^2$ آنگاه $x \leq 11$ (۲) اگر $x^2 \geq 121$ آنگاه $x \geq 11$

- (۳) اگر $x^2 > 121$ آنگاه $x > 11$ (۴) اگر $x^2 < 121$ آنگاه $x < 11$

۹- اگر $p \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درست باشد و q ارزش درست داشته باشد، ارزش کدام گزاره، نادرست است؟

- (۱) $(p \vee q) \Rightarrow r$ (۲) $(p \Rightarrow r) \wedge r$

- (۳) $(p \wedge q) \Leftrightarrow \sim p$ (۴) $p \Leftrightarrow \sim q$

۱۰- در ستون آخر جدول ارزش $p \wedge (\sim p \wedge q)$ چند عبارت نادرست داریم؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱- جمله «سه برابر مربع عددی منهای نصف همان عدد برابر دو برابر همان عدد منهای ۷ است» به کدام معادله تبدیل می‌شود؟

- (۱) $3x^2 - \frac{x}{3} = 2x - 7$ (۲) $3x^2 + 2x = -\frac{x}{3} - 7$

- (۳) $x^2 - 3(\frac{x}{3}) = 2x + 7$ (۴) $x^2 - \frac{x}{3} = 2(\frac{x}{3}) - 7$

۱۲- در اثبات کدام مورد از روش عکس نقیض گزاره شرطی استفاده می‌کنیم؟

- (۱) اگر n^2 زوج باشد، آنگاه n^4 زوج است. ($n \in \mathbb{N}$)

- (۲) اگر n^2 فرد باشد، آنگاه n فرد است. ($n \in \mathbb{N}$)

- (۳) اگر n زوج باشد، آنگاه n^2 زوج است. ($n \in \mathbb{N}$)

- (۴) اگر n فرد باشد، آنگاه n^3 فرد است.

۱۳- تابع f به هر عدد دلخواه دو برابر آن به علاوه یک را نسبت می‌دهد. اگر دامنه تابع $D = \{-1, 0, 1\}$ باشد، بزرگ‌ترین عضو برد کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۷

۱۴- $f(x) = \begin{cases} 2x & x \geq 1 \\ x^2 & 0 < x < 1 \\ 1-x & x \leq 0 \end{cases}$ باشد، حاصل $\frac{f(1)+f(0)}{f(\frac{1}{3})}$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۱۲ (۳) ۸ (۴) $\frac{3}{5}$

۱۵- اگر $f = \{(2a+1, 5), (3, a+1), (a, b)\}$ تابع ثابت و $g = \{(c^2, a+b), (c^2, 3c)\}$ تابع همانی باشد، حاصل $\frac{a-b}{c}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{3}$ (۲) $-\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

محل انجام محاسبات

مدت پاسخ‌گویی: ۲۵ دقیقه**علوم و فنون ادبی**

۱۶- کدام عبارت از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- ۱) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اواخر قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال، سبک غالب متون ادب فارسی بود.
 - ۲) از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی تبار در قرن هشتم، از رونق افتادن غزل‌سرایی را در پی داشت.
 - ۳) در عهد بازماندگان چنگیز تاریخ‌نویسی ادامه یافت، ادبیات رونقی تازه گرفت و نوآوری در ادبیات این دوره مشهود است.
 - ۴) دلیل نام‌گذاری سبک عراقی به این نام، انتقال کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم بعد از حمله مغول است.
- ۱۷- توضیح نوشته‌شده درباره کدام شاعر یا نویسنده درست نیست؟
- ۱) سعدی: فرمانروای ملک سخن که نه تنها در ادبیات تعلیمی سخن‌گوی ضمیر خودآگاه ایران است، در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد شاعران و نویسندگان فارسی‌زبان است.
 - ۲) مولوی: از شاعران سرآمد قرن هفتم که با تلفیق عشق و عرفان غزل فارسی را به کمال رسانید. در غزل او، فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی - اسلامی خود رخ می‌نماید.
 - ۳) سلمان ساوجی: از شاعران قرن هشتم که در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی نیز در سبک عراقی است.
 - ۴) شمس قیس رازی: از نویسندگان زبردست قرن هفتم است که اثر معروف او، از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود.

۱۸- در کدام گزینه انتساب آثار به پدیدآورنده آن «تماماً» درست است؟

- ۱) جامع‌التواریخ: حمدالله مستوفی / جمشید و خورشید: سلمان ساوجی / لمعات: فخرالدین عراقی
 - ۲) اخلاق‌الاشراف: عبید زاکانی / تحفة‌الاحرار: نظامی / تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی
 - ۳) مرصادالعباد: نجم دایه / مجالس سبعه: مولوی / محاکمة‌اللغتين: امیرعلیشیر نوایی
 - ۴) ظفرنامه شامی: ظهیرالدین بابر / انوار سهیلی: ملاحسین واعظ کاشفی / بهارستان: جامی
- ۱۹- با توجه به عبارات زیر، نوشته کدام گزینه با عبارت داخل کمانک، همخوانی ندارد؟
- ۱) شعر این دوره از دربار خارج شد؛ قصیده از رونق افتاد و غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت. (شعر سبک عراقی، قلمرو ادبی)
 - ۲) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج یافت، هر چند نمونه‌هایی با نثر پیچیده نیز در میان تاریخ‌های این دوره یافت می‌شود. (نثر سبک عراقی، قلمرو زبانی)
 - ۳) در اندیشه ادیبان این دوره صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت و در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند. (نثر سبک عراقی، قلمرو فکری)
 - ۴) یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این سبک در هم آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه نیز در کنار هم دیده می‌شود. (شعر سبک عراقی، قلمرو زبانی)

۲۰- سبک کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) چرا چون لاله خونین دل نباشم
- ۲) نرگس همی در باغ در، چون صورتی از سیم و زر
- ۳) عراقی از دل و جان آن زمان امید برید
- ۴) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود

۲۱- با توجه به سروده زیر از مولوی کدام گزینه نادرست است؟

- «آن یکی آمد در یاری بـزـد
گفت مـن، گفتش بـرو هـنـگـام نـیـسـت
رفت آن مسکین و سالی در سفر
بانگ زد یارش که بر در کیست آن؟
- گفت یارش کیستی ای معتمد؟
بر چنین خوانی مقام خام نیست
در فراق دوست سوزید از شرر ...
گفت بر در هم تو یی ای دلستان»

۱) کاربرد «یکی» به جای «کسی» در مصراع اول و کاربرد «ب» بر سر فعل ماضی

۲) سادگی و روانی کلام و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

۳) بیان ابیات به شکل داستانی و در قالب مثنوی

۴) اشاره به مفهوم پرهیز از خودبینی و تأکید بر رسیدن به مقام فناء فی الله

۲۲- مرز پایه‌های آوایی در کدام گزینه به درستی مشخص نشده است؟

(۱) مرا گه گه به دردی یاد می‌کن

مَ را گه گه	بِ در دی یاد	می کُن
-------------	--------------	--------

(۲) با پختگان گو این سخن سوزش نباشد خام را

با پُخ تِ گان	گو این سُ خَن	سو زش نَ با	شَد خا م را
---------------	---------------	-------------	-------------

(۳) کی طمع در گردش گیتی دون پرور کنم

کی طَ مَع دَر	گَر دِ شِ گی	تی یِ دون پَر	وَر کُ نَم
---------------	--------------	---------------	------------

(۴) یا رب از عرفان مرا پیمانه‌ای سرشار ده

یا رَ بَز عِر	فان مَ را پی	ما نِ ای سَر	شا رِ ده
---------------	--------------	--------------	----------

۲۳- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) خدایا تو دانی که بر ما چه آمد

(۲) اسیرش نخواهد ره‌هایی ز بند

(۳) عنکبوتی را به حکمت دام داد

(۴) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم

۲۴- هر دو بیت کدام گزینه وزن یکسانی دارند؟

(الف) من امشب آمدستم وام بگزارم

(ب) دلم را داغ عشقی بر جبین نه

(ج) تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید

(د) بضاعت نیاوردم الا امیید

(ه) صدا چون بوی گل در جنبش آب

(۱) الف و ه (۲) ب و د

۲۵- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

«مرد حر محکم ز ورد لاتخف

(۱) عشق را با دل من صد راز است

(۲) برق عشق است این چه پوشیدش به خرمن

(۳) دیده از دیدار خوبان برگرفتن مشکل است

(۴) همچو نی می‌نالم از سودای دل

۲۶- وزن کدام بیت در کمانک نادرست آمده است؟

(۱) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد

(۲) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست

(۳) خداوند شایم را روز گردان

(۴) تا نگردی بی‌خبر از جسم و جان

خدایا تو دانی که ما را چه می‌شد

شکارش نجوید خلاص از کمند

صـدر عالم را در او آرام داد

فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم

حسابت را کنار جام بگذارم

زبانم را بیانی آتشین ده

روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم

خدایا ز عفووم مکن ناامید

به آرامی به هر سو پخش می‌گشت

(۳) الف و ج (۴) ب و ه

ما به میدان سر به جیب او سر به کف»

در غم بر من مسکین باز است

خفته مار است این چه گیریدش به بازی

هر که ما را این نصیحت می‌کند بی‌حاصل است

آتش‌ی در سینه دارم جای دل

که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)

چو روزم بر جهان پیروز گردان

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعی)

کی خبریابی ز جانان یک زمان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)

۲۷- وزن واژه قسمت مشخص شده در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) خداوندا شبم را روز گردان: مفاعیلن
(۲) ای ساربان آهسته ران کارام جانم می‌رود: مستعلن
(۳) گفته بودم چو بیایی غم دل با تو بگویم: فاعلاتن
(۴) خود ایدر زمانی درنگ آوریم: فعولن

۲۸- در همه ابیات هر دو نوع تشبیه فشرده و گسترده به کار رفته است، به جز

- (۱) مانند پنبه‌دانه که در پنبه تعبیه است
(۲) زمین چو سینه سهراب زیر جوشن برگ
(۳) مرا در دل درخت مهرسانی
(۴) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

۲۹- در همه ابیات هر دو آرایه «تشبیه» و «مجاز به علاقه شباهت» به کار رفته است، به جز

- (۱) چرا چون لاله خونین دل نباشم
(۲) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
(۳) خانه دل ما را از کرم عمارت کن
(۴) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت

۳۰- در تشبیه کدام بیت، رکن «مشبه به» آرایه «مجاز» نیز دارد؟

- (۱) سینه باید گشاده چون دریا
(۲) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی
(۳) مرا، کز جام عشقت مست گشتم
(۴) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم

۳۱- واژه «ایران» در کدام گزینه معنای حقیقی دارد؟

- (۱) برآشفست ایران و برخاست گرد
(۲) دریغ است ایران که ویران شود
(۳) پر از درد ایران پر از داغ شاه
(۴) ستانم ز چینی به ایران دهم

۳۲- تعداد مجازهای به کار رفته در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) درخت تو گر بار دانش بگیرد
(۲) دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی
(۳) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
(۴) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر

۳۳- کدام بیت مفهوم دورتری از بیت‌های زیر دارد؟

- «مرد آزاده در میان گروه
محترم آنگهی تواند بود
وان که محتاج خلق شد، خوار است
(۱) نخورد شیر نیم‌خورده سگ
(۲) تن به بیچارگی و گرسنگی
(۳) گر فریدون شود به نعمت و ملک
(۴) پرنیان و نسیم بر ناهل
- گرچه خوش‌خو و عاقل و داناست
که از ایشان به مالش استغناست
گرچه در علم بوعلی سیناست
ور بمیرد به سختی اندر غار
بنه و دست پیش سفله مدار
بی‌هنر را به هیچ کس مشمار
لاچورد و طلاست بر دیوار

۳۴- در کدام بیت شاعر آرزوی وصال به یار خود را دارد؟

- ۱) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد
- ۲) از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار
- ۳) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل
- ۴) هر کو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز

۳۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) اسیرش نخواهد رهایی ز بند
- ۲) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد
- ۳) چه خوش صید دلم کردی بنام چشم مست را
- ۴) بندگی در کوی عشق از پادشاهی خوش تر است

یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد
شاید که چو وابینی، خیر تو در این باشد
نقشش به حرام ار خود، صورتگر چین باشد

شکارش نجوید خلاص از کمند
که بدانست که در بند تو خوش تر ز رهایی
که کس آهوی وحشی را از این خوشتر نمی گیرد
بستگی صد ره در این دام از رهایی خوش تر است

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۳۶- در رابطه با گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی فرهنگ‌ها، کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) برخی از فرهنگ‌ها در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند.
 - (۲) در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند.
 - (۳) در طول زمان در سرزمینی واحد، فرهنگ واحدی پدید می‌آید.
 - (۴) فرهنگ‌ها از نظر گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی متنوع هستند.
- ۳۷- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درست یا نادرست بودن مشخص کنید.

الف) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و رفتارهای آن مطابق نیازهای طبیعی بشر باشد فرهنگ حق است.

ب) فردیت یک هنرمند، مجرد از اجتماع است.

ج) تمامی پدیده‌های جهان هستی، محصول زندگی انسان نیستند.

د) در فرهنگ‌های جبرگرا، انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست	(۲) نادرست - درست - درست - درست
(۳) درست - نادرست - درست - نادرست	(۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۳۸- به ترتیب موارد زیر مربوط به رفتار و عملکرد چه کسانی است؟

● رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند.

● رفتارهای دینی خود را توجیه این جهانی می‌کنند.

(۱) دیندارانی که در جهان دینی زندگی می‌کنند - دنیاگرایانی که در جهان معنوی زندگی می‌کنند.

(۲) دنیاگرایانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند - دیندارانی که در جهان معنوی زندگی می‌کنند.

(۳) دنیاگرایانی که در جهان معنوی و دینی زندگی می‌کنند - دیندارانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند.

(۴) دیندارانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند - دنیاگرایانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند.

۳۹- به ترتیب کدام گزینه در مورد لیبرالیسم نادرست و کدام یک درباره تحریفات مسیحیت در سطح زندگی و عمل است و کدام گزینه از زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی نیست؟

(۱) براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی است - مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد - جنگ‌های صلیبی

(۲) خواست و اراده طبیعت را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند - مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند - رشد تجارت و کشف آمریکا

(۳) به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد - مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد - بالا گرفتن تب طلا

(۴) لیبرالیسم، مباح دانستن برخی امور در قیاس با خواست انسان است - مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند - مواجهه با مسلمانان و فتح قسطنطنیه

۴۰- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره عملکرد اقتصادی کشورهای غربی در دوران استعمار «نادرست» اما درباره اقتصاد کشورهای غیرغربی در دوران پیش از استعمار «درست» است؟

(۱) قدرت سیاسی این دولت‌ها با منابع اقتصادی صاحبان ثروت و صنعت و تجارت هماهنگ بود و رقابت‌های سیاسی آنان با منافع اقتصادی پیوند می‌خورد - روابط تجاری کشورهای غیرغربی پیش از استعمار در حدی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد.

(۲) عملکرد اقتصادی کشورهای غربی ابتدا در چارچوب دولت - ملت‌های جدید شکل گرفت - نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی تأمین می‌کردند و به سوی اقتصاد تک محصولی سوق داده شدند.

(۳) کشورهای استعمارگر ابتدا اقتصاد کشورهای استعمارزده را دگرگون کردند و رقابت‌های سیاسی استعمارگران به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع فرهنگی آنان پیوند می‌خورد - اقتصاد کشورهای غیرغربی پیش از استعمار اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود به گونه‌ای مستقل بود.

(۴) رقابت‌های سیاسی استعمارگران به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع فرهنگی آنان پیوند می‌خورد - اقتصاد کشورهای غیرغربی و تحت نفوذ، برای رفع نیازهای اقتصادی کشورهای غربی به تدریج تغییر یافت.

۴۱- در جای «الف»، «ب» و «ج» به ترتیب موارد کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

پیامد	ویژگی	
«الف»	عقل‌گرایی / نفی وحی	قرون ۱۷ و ۱۸
دانش‌ابزاری	«ب»	قرون ۱۹ و ۲۰
«ج»	افول تجربه‌گرایی / نفی تجربه / نفی عقل و وحی	پایان قرن ۲۰

۱) سکولاریسم - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - بحران هویت

۲) دئیسم - نفی وحی - سکولاریسم آشکار

۳) سکولاریسم - نفی وحی - بحران معرفتی

۴) دئیسم - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - بحران معرفتی

۴۲- در کدام گزینه توضیح ارائه‌شده با مفهوم ذکرشده مطابقت ندارد؟

۱) روشنگری در معنای خاص: در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آنها کنار گذاشتن وحی و عقل در شناخت حقیقت است.

۲) روشنگری در معنای عام: اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

۳) فلسفه روشنگری: سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

۴) روشنگری سده نوزده و بیست: وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود می‌شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.

۴۳- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم را درون خود جذب و هضم می‌کرد یا دست کم آنان را ناکزیر می‌ساخت که برای بقای خود، از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.»

۱) فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد، انسان را صرفاً موجودی این جهانی می‌بیند که مستقل از خواست خدا اجازه هر نوع تصرفی را در موجودات دیگر دارد.

۲) در فرهنگ دینی و معنوی، آبادی دنیا خود هدفی مستقل نیست، بلکه در خدمت اهداف و نیازهای دینی قرار می‌گیرد.

۳) اگر در فرهنگ دینی، افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

۴) حقوق انسان در فرهنگ دینی مبتنی بر فطرت الهی است، ولی حقوق انسان در فرهنگ اومانیستی صرفاً براساس خواسته‌ها و تمایلات او صورت می‌گیرد.

۴۴- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، وضعیت کدام کشور در دوران استعمار را نشان می‌دهد؟

● در آن زمان، بزرگ‌ترین کشور شرق آسیا بود.

● در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید.

● سرنوشتی مشابه چین و عثمانی پیدا کرد.

۱) چین - ایران - ژاپن ۲) ژاپن - چین - ایران ۳) ژاپن - عثمانی - هند ۴) چین - عثمانی - ایران

۴۵- پیامد برخوردار بودن فرهنگ جهانی غالب از ویژگی‌های مطلوب فرهنگ جهانی چیست؟ و فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را چگونه تقسیم می‌کند؟

۱) موجب انسجام بیشتر جامعه جهانی می‌شود - به دو بخش مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.

۲) جامعه جهانی را با چالش‌هایی جدید مواجه می‌کند - به دو گروه استعمارگر و استعمارزده تقسیم می‌شود.

۳) می‌تواند تضادهای درونی را حل کند - به دو بخش فقیر و غنی تقسیم می‌کند.

۴) زمینه ستیز و چالش را از بین می‌برد - به دو بخش شمال و جنوب تقسیم می‌کند.

روان‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۴۶- پژوهشگری می‌خواهد بداند «آیا کاهش خواب شبانه، موجب ضعف تمرکز در روز بعد می‌شود؟». او پس از طراحی چند مرحله آزمایش و کنترل متغیرها، نتایج را در قالب نمودار تحلیل می‌کند. این پژوهشگر در کدام مرحله از روش علمی قرار دارد؟

(۱) فرضیه‌سازی، زیرا هنوز درباره وجود رابطه علت و معلولی اطمینان ندارد و فقط احتمال می‌دهد که کم‌خوابی بر میزان تمرکز مؤثر باشد.

(۲) تدوین نظریه، زیرا یافته‌های او به شکل قانون کلی درباره خواب و تمرکز در همه انسان‌ها قابل تعمیم است.

(۳) آزمون فرضیه، زیرا با انجام آزمایش و بررسی متغیرها در حال سنجش درستی یا نادرستی پیش‌بینی خود است.

(۴) ارائه قانون، زیرا نتایج او پس از تأیید علمی تبدیل به اصل ثابت در روان‌شناسی می‌شود.

۴۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

(الف) احساس و ادراک هر دو از سطوح شناخت عالی‌اند، زیرا به تحلیل و استدلال نیاز دارد.

(ب) تعریف عملیاتی یعنی تفسیر ذهنی متغیرها براساس نظر شخصی پژوهشگر.

(ج) پرسشنامه به دلیل ساختار بسته، کمتر از مصاحبه انعطاف‌پذیر است.

(د) مشاهده صرف رفتار بدون تحلیل، نمونه‌ای از مرحله توصیف است.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست (۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۴۸- مریم سه ساله است. وقتی مادرش از او می‌خواهد تا اسباب‌بازی‌هایش را جمع کند، اخم می‌کند و می‌گوید: «تو دوستم نداری چرا که همیشه به من دستور می‌دی» اما وقتی مادرش او را در آغوش می‌گیرد و از او تشکر می‌کند، مریم با لبخند شروع به جمع کردن اسباب‌بازی‌ها می‌کند. کدام گزینه درباره رشد هیجانی مریم اشتباه است؟

(۱) مریم براساس واکنش مادرش به هیجان‌های خود جهت می‌دهد.

(۲) بروز این هیجان مشروط به رابطه دوطرفه کودک و مادر، همچنین آگاهی کودک است.

(۳) هیجانی که مریم ابتدا تجربه کرد؛ در افراد غالباً تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی است.

(۴) با توجه به سن مریم، در صورت رشد آگاهی او و واکنش اطرافیان، هیجانات ساده به مرکب تعمیم می‌یابند.

۴۹- کدام گزینه عبارات صحیح را به درستی مشخص کرده است؟

(الف) نوجوانان به کمک فراحافظه، در یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند.

(ب) نوجوانان بهتر از کودکان قادر به رمزگردانی، اندوزش و بازبایی اطلاعات هستند.

(ج) تغییرات شناختی نوجوان به دلیل عدم پختگی لازم، پیامدهای ناسازگارانه نیز در پی دارند.

(د) نوجوانان پردازش مفهومی دارند برای مثال فایده‌مندی یک کالا را براساس رنگ و اندازه آن مشخص می‌کنند.

(۱) الف و د (۲) ب و د (۳) الف و ج (۴) ب و ج

۵۰- دانشجویی در آزمایشگاه روان‌شناسی، صدای آژیری را می‌شنود. در ابتدا تنها متوجه وجود صدا می‌شود، سپس به این فکر می‌افتد که صدا از کجا می‌آید، بعد با خاطرات قبلی خود از آژیر پلیس یا آتش‌نشانی آن را مقایسه می‌کند، شرایط محیطی را تحلیل کرده و در نهایت تصمیم می‌گیرد از ساختمان خارج شود. در این فرایند، کدام مرحله نشان‌دهنده عالی‌ترین سطح پردازش شناختی است؟

(۱) دریافت و تشخیص ویژگی‌های فیزیکی صدا براساس فعالیت حسی - ادراکی اولیه در قشر شنوایی

(۲) بازشناسی و تفسیر محرک شنیداری بر پایه تجربیات قبلی و حافظه معنایی

(۳) تحلیل موقعیت و پیش‌بینی پیامدهای احتمالی براساس ارزیابی خطر

(۴) انتخاب آگاهانه پاسخ رفتاری مناسب براساس ارزیابی گزینه‌ها و تصمیم‌گیری برای خروج از موقعیت خطر

۵۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

(الف) افراد تمایل دارند اجسام را به صورت کامل و بسته ببینند، حتی اگر بخش‌هایی از آن پنهان باشد.

(ب) اجسام نزدیک به هم در فضا معمولاً به عنوان یک گروه واحد ادراک نمی‌شوند.

(ج) خطوط یا اشکالی که به صورت هموار و پیوسته هستند، معمولاً به عنوان یک کل منسجم دیده می‌شوند.

(د) افراد تمایل دارند اجسام مشابه را به صورت گروهی و مرتبط با هم ببینند.

(۱) درست - نادرست - درست - درست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۵۲- کدام یک از عبارت‌های زیر در ارتباط با فردی که هنگام تماشای فوتبال، بیلبوردهای تبلیغاتی را در کمتر از یک ثانیه می‌بیند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) نوع رمزگردانی، حسی همراه با انتخاب محرک موردنظر بوده است.
 - (۲) برای تبدیل رد حسی حاصل از تبلیغات به اطلاعات، باید محرک موردنظر را مورد بازگویی و تمرین قرار دهد.
 - (۳) ظرفیت اندوزش در این مرحله حافظه، نامحدود است.
 - (۴) یکی از مهم‌ترین عوامل فراموشی در این فرد، گذشت زمان است.
- ۵۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب، باعث جلوگیری از وقوع کدام یک از عوامل فراموشی می‌شود؟
 الف) دانش‌آموزی که برای یادگیری مفهوم تصدیق، تفاوت‌های آن با مفهوم تصور را برجسته می‌سازد.
 ب) دانش‌آموزی که ۷ ساعت پس از یادگیری، به مرور مطالب می‌پردازد.
 ج) معلمی که بین یادگیری دو مطلب، وقفه ایجاد می‌کند.
 د) داوطلب کنکوری که در آزمون‌های آزمایشی شرکت می‌کند.

- (۱) گذشت زمان - گذشت زمان - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی
 - (۲) تداخل اطلاعات - تداخل اطلاعات - گذشت زمان - گذشت زمان
 - (۳) گذشت زمان - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی - تداخل اطلاعات - گذشت زمان
 - (۴) تداخل اطلاعات - گذشت زمان - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی
- ۵۴- کدام یک از گزینه‌های زیر، به خطا در مرحله متفاوتی از حافظه اشاره دارد؟

- (۱) دانش‌آموزی که در جلسه آزمون، پاسخ یک سؤال را به خاطر نمی‌آورد، اما پس از اتمام زمان آزمون، آن را به یاد می‌آورد.
- (۲) فردی که چند سال پس از یک سفر خانوادگی، هنگام بیان خاطرات، آن روزها را بارانی تلقی می‌کند، در حالی که در تابستان سفر کرده است و هوا بارانی نبوده است.
- (۳) فردی که نام بازیگر نقش اول سریال موردعلاقه‌اش را به یاد نمی‌آورد، اما به محض شنیدن صدای تیتراژ آن را به خاطر می‌آورد.
- (۴) دانش‌آموزی که هنگام تدریس معلم، به صداهاى محیطی گوش می‌کند و در جلسه بعدی نمی‌تواند پاسخ سؤالات را به خاطر بیاورد.

۵۵- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره مراحل روش پس‌خبا به درستی بیان شده است؟

- (۱) توانایی پاسخ به پرسش‌ها، در مرحله به خود پس دادن، ایجاد می‌شود.
- (۲) خواندن متن به منظور دریافت یک برداشت کلی از متن، در مرحله خواندن انجام می‌شود.
- (۳) آخرین مرحله یکی از راهکارهای کاهش مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی است.
- (۴) خواندن مجدد متن، در مرحله سوم روش پس‌خبا صورت می‌گیرد.

دفترچه شماره ۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۵	۵۶	۷۰	درس ۱ تا ۴ تا انتهای متن (صفحه ۱ تا ۵۰)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۱ تا ۸ (صفحه ۲ تا ۸۸)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیا (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۱ تا ۶ (صفحه ۲ تا ۸۲)	۱۰ دقیقه
۴	فلسفه (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۱ تا ۶ (صفحه ۲ تا ۴۹)	۱۰ دقیقه
تعداد کل سؤال:		۴۵			مدت پاسخ گویی:	۴۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۵۶-۶۲)

۵۶- ﴿إِنْ تَنْصَرُوا لِلَّهِ يَنْصِرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾

(۱) اگر خدا را یاری می‌کردید، او نیز شما را یاری می‌نمود و گام‌هایتان را استوار می‌ساخت.

(۲) اگر خداوند را یاری کنید، خدا نیز شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان استوار می‌گردد.

(۳) اگر خدا را یاری نمایید، شما را یاری می‌کند و گام‌های شما را استوار می‌سازد.

(۴) اگر خدا را یاری کنید، یاریشان می‌کند و گام‌هایشان را استوار می‌سازد.

۵۷- «سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: أَنْفَعُ النَّاسِ لِلنَّاسِ!»:

(۱) از رسول خدا (ﷺ) پرسیدند: محبوب‌ترین مردم در نزد خداوند کیست؟ گفت: سودمندترین مردم برای مردم دیگر!

(۲) از رسول خدا (ﷺ) سؤال شد: چه کسی محبوب‌ترین مردم در نزد خداست؟ فرمود: سودمندترین آنها برای مردم!

(۳) از پیامبر خدا (ﷺ) پرسیدند: دوست‌داشتنی‌ترین مردم به پروردگار چه کسی است؟ گفت: مردمی که برای مردم دیگر سودمند باشند!

(۴) از پیامبر خدا (ﷺ) سؤال شد: مردمان محبوب نزد خداوند چه کسانی هستند؟ فرمود: مردمی که به هم‌نوع خود سود برسانند!

۵۸- «نَقَلَ ابْنُ الْمُقَفَّعِ فِي الْعَصْرِ الْعَبَّاسِيِّ عِدَّةً مِنَ الْكُتُبِ الْفَارِسِيَّةِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ؛ تَكُونُ كَلِيلَةً وَدَمْنَةً مِنْهَا!»:

(۱) ابن‌مقفع تعدادی از کتاب‌ها را از فارسی به عربی در زمانه عباسیان برمی‌گرداند؛ یکی از آنها کليلة و دمنه می‌باشد!

(۲) ابن‌مقفع تعدادی از کتاب‌های فارسی را به عربی در دوره عباسی ترجمه می‌کرد؛ کليلة و دمنه یکی از آنها است!

(۳) ابن‌مقفع در زمانه عباسیان تعدادی از کتاب‌ها را از فارسی به عربی برگرداند؛ کليلة و دمنه از جمله آنها به شمار می‌آید!

(۴) ابن‌مقفع در دوره عباسی تعدادی از کتاب‌های فارسی را به عربی منتقل کرد؛ کليلة و دمنه از جمله آنها می‌باشد!

۵۹- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ طُولُهُ خَمْسَةُ سَنَنِيْمَتَرَاتٍ! آن از پرندگان کوچک بر روی زمین است؛ طولش پنجاه سانتی‌متر است!

(۲) هَذِهِ الْحَيَّةُ تَضَعُ ذَنْبَهَا فِي الرِّمَالِ، ثُمَّ تَقِفُ كَالْعَصَا! این ماری است که دمش را در ماسه می‌گذارد، سپس مانند عصا می‌ایستد!

(۳) مَا فَعَلْتُ مِنَ الْخَيْرَاتِ وَجَدْتُهَا ذَخِيرَةً لِاخِرَتِكَ! هر چه از کارهای خوب انجام بدهی، آنها را اندوخته‌ای برای آخرت می‌یابی!

(۴) عِنْدَمَا يَأْكُلُ فَرَسِيَّةٌ أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ تُفَرِّزُ عُيُوثُهُ سَائِلًا! هنگامی که شکارهای بزرگ‌تر از دهانش می‌خورد چشمش مایعی را ترشح می‌کند!

۶۰- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) دَعُ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرَضِ رَبِّكَ الرَّحِيمَ! دشنام‌گوی خود را خوار رها کن تا پروردگار مهربانت را بخشود کنی!

(۲) إِنْ هَجَرْتَنِي سَوَاءٌ عَشِيَّتِي وَغَدَاتِي فَلَا تَهْجُرْنِي! اگر از ما جدا شوی، شب و روزمان برابر می‌شود؛ پس رهایمان نکن!

(۳) مَنْ يُحَاوِلُ رُؤْيَا جَنَاحِي الطَّائِرِ الطَّنَّانِ لَا يَقْدِرُ! هر کس تلاش کند بال‌های مرغ مگس را ببیند، نمی‌تواند!

(۴) يَبْلُغُ طُولُ أَكْبَرِ كَانَنَاتِ هَذَا الْعَالَمِ ثَلَاثِينَ مِثْرًا! طول بزرگ‌ترین موجودات این جهان به سی متر می‌رسد!

۶۱- «حَافِظُ مُلَمَّعَاتِي زَيْبًا دَارِدَ. پَسِ اَوَّازِ زَبَانِ قُرْآنِ دَرِ سِرُودِنِ شَعْرَهَائِشِ بَهْرَهَ بَرْدِ!»:

(۱) كَانَتْ مُلَمَّعَاتُ حَافِظٍ جَمِيلَةً. فَهُوَ اسْتَفَادَ مِنْ لُغَةِ الْقُرْآنِ فِي قِرَاءَةِ الْأَشْعَارِ!

(۲) مُلَمَّعَاتُ حَافِظٍ جَمِيلَةٌ. فَهُوَ اسْتَعَانَ بِلُغَةِ الْقُرْآنِ فِي قِرَاءَةِ بَعْضِ أَشْعَارِهِ!

(۳) لِحَافِظٍ مُلَمَّعَاتُ جَمِيلَةٌ. فَهُوَ اسْتَفَادَ مِنْ لُغَةِ الْقُرْآنِ فِي إِنْشَادِ أَشْعَارِهِ!

(۴) كَانَ لِحَافِظٍ مُلَمَّعَاتُ جَمِيلَةٌ. فَهُوَ انْتَفَعَ بِلُغَةِ الْقُرْآنِ فِي إِنْشَادِ الْأَشْعَارِ!

۶۲- عَيْنُ الْأَبْعَدِ لِمَفْهُومٍ: ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أُحْسِنْتُمْ لَأَنْفُسَكُمْ﴾

(۱) مَنْ عَمَلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ!

(۲) هَرِ چِه کنی به خود کنی گَر همه نیک و بد کنی!

(۳) چاه مکن بهر کسی اول خودت دوم کسی!

(۴) هر چیز که خوار آید روزی به کار آید!

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التالي بدقة، ثُمَّ أَجِبْ عن الأسئلة بما يناسب النَّصَّ: (٦٥-٦٣)

«للتَّمساح طريقة غريبة في تَنْظِيف أسنانه، فَبَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ، يَسْتَرِيحُ على الشَّاطِئِ، فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطَّيُورِ بِاسْمِ الرَّقْزاقِ، فَيَفْتَحُ التَّمْساحُ فَمَهُ، فَيَدْخُلُ ذَلِكَ الطَّائِرُ فِيهِ وَ يَبْدَأُ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ مِنْ فِيهِ، وَ بَعْدَ أَنْ يَنْتَهِيَ مِنْ عَمَلِهِ يَخْرُجُ بِسَلَامَةٍ.»

٦٣- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) يَأْكُلُ التَّمْساحُ طَعَامَهُ على رَمْلِ السَّاحِلِ!
- (٢) يَفْتَحُ الرَّقْزاقُ فَمَ التَّمْساحِ وَ يَدْخُلُ فِيهِ بِسَلَامَةٍ!
- (٣) يَقُومُ التَّمْساحُ نَفْسَهُ بِتَنْظِيفِ أسنانه في الشَّاطِئِ!
- (٤) التَّمْساحُ يَأْتِي إلى السَّاحِلِ لِلاِسْتِرَاحَةِ بَعْدَ أَكْلِ الطَّعَامِ!
- ٦٤- عَيْنُ سَوَالٍ مَا جَاءَ جَوَابُهُ فِي النَّصِّ:
- (١) مَتَى يَتَنَاوَلُ التَّمْساحُ طَعَامَهُ؟
- (٢) أَيْنَ يَسْتَرِيحُ التَّمْساحُ؟
- (٣) مَاذَا يَأْكُلُ ذَلِكَ الطَّائِرُ مِنْ فَمِ التَّمْساحِ؟
- (٤) أَيُّ طَائِرٍ يَنْقُرُ بَقَايَا الطَّعَامِ فِي فَمِ التَّمْساحِ؟

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

٦٥- «الطَّيُور - يَسْتَرِيحُ - يَقْتَرِبُ - تَنْظِيفُ»:

- (١) يَقْتَرِبُ: مضارع - للمفرد الغائب - مزيد ثلاثي (من مصدر اقتراب) / فعلٌ و فاعله «نوعٌ»
- (٢) تَنْظِيفُ: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من فعل له حرف زائد) / مجرور بحرف جرّ و مضاف
- (٣) يَسْتَرِيحُ: مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و ثلاثة حروف زائدة - لازم / فعلٌ و الجملة فعلية
- (٤) الطَّيُور: اسم - جمع مكسر أو تكسير (مفردة: طائر، مذكر) - معرب / مجرور بحرف جرّ

■ ■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ السُّئَالِ: (٧٠-٦٦)

٦٦- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) إِنَّ الْمُدِيرَ أَهْدَى هَدِيَّةً لِرَمِيلِنَا الْفَائِزِ فِي الْمُسَابَقَةِ!
- (٢) الرِّكْبُ جَمَاعَةٌ مِنَ الْمُسَافِرِينَ يُسَافِرُونَ عَلَى الدَّوَابِّ!
- (٣) هَذَا السَّمَكُ يَقْفِرُ مِنَ الْمَاءِ بِحَرَكَةٍ مِنْ ذِيْلِهِ الْقَوِي!
- (٤) مَصْنَعُ الْوَرَقِ الْقَدِيمِ يَسْتَخْدَمُ عَمَالاً يَشْتَاقُونَ بِالْعَمَلِ!

٦٧- عَيْنُ «أَفْعَلٍ» لَيْسَ مُؤَنَّثَةً «فُعْلَى»:

- (١) لَاحِظِ النَّاسَ فِي سَمَاءِ مَدِينَتِهِمْ سَحَاباً أَسْوَدَ!
- (٢) أَمِرْنَا بِالْإِعْتِدَالِ فِي أَعْمَالِنَا فَإِنَّ خَيْرَ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا!
- (٣) مَا كَانَ عِنْدِي عَشْرُونَ أَلْفَ دِينَارٍ فَاشْتَرَيْتُ سُرُوَالاً أَرْخَصَ!
- (٤) يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ، كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي!

٦٨- عَيْنُ اسْمِ الْمِبَالِغَةِ يَخْتَلِفُ فِي الْمَعْنَى:

- (١) اشْتَرَيْتُ نَظَّارَةَ شَمْسِيَّةٍ غَالِيَةٍ لِمَحَافَظَةِ عَيُونِي عَلَى أَشْعَةِ الشَّمْسِ!
- (٢) إِنَّاكَ وَ مُصَادَقَةُ الْكَذَّابِ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ!
- (٣) إِنِّي قَرَأْتُ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ أَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ!
- (٤) أَسْتَادَتْنِي امْرَأَةٌ فَهَامَةٌ أَقْدَرُ عَلَى الْإِعْتِمَادِ عَلَيْهَا سَهْلاً!

٦٩- عَيْنُ مَا فِيهِ أَدَاةُ الشَّرْطِ:

- (١) مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنَ رَبَّهُ بِمِثْلِ الْحِلْمِ وَ لَا أَسْخَطَ الشَّيْطَانَ بِمِثْلِ الصَّمْتِ!
- (٢) يَا أَحَبَّتِي لَا تَزْرَعُوا الْغُدُونَ فَمَنْ زَرَعَ الْغُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ!
- (٣) الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَنْ نَصَحَكَ فِي غَيْبِكَ وَ حَفَظَكَ فِي غَيْبِكَ!
- (٤) ﴿مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدُنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾

٧٠- عَيْنُ الْمَاضِي بِمَعْنَى الْمَضَارِعِ:

- (١) مَنْ يَلْتَزِمُ بِأَدَابِ الْجَوَارِ يُحْتَرَمُ بَيْنَ النَّاسِ!
- (٢) مَا عَرَفْتُ صَدِيقِي الْقَدِيمَ لَمَّا شَاهَدْتُهُ فِي الشَّارِعِ!
- (٣) مَا شَاهَدَ فِي دُرُوسِهِ فِي الْبَدَايَةِ كَانَ تَقْدِماً مَلْحُوظاً!
- (٤) إِذَا تَفَكَّرْنَا فِي خَلْقِ اللَّهِ شَاهَدْنَا قُدْرَتَهُ فِي الطَّبِيعَةِ!

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

تاریخ

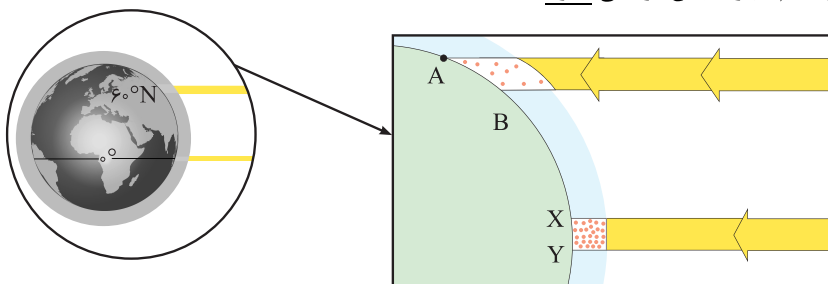
- ۷۱- کدام عبارت‌ها با متن داخل پرانتز همخوانی دارند؟
 (الف) گنجینه‌ای از اطلاعات ارزشمند درباره تاریخ اجتماعی و فرهنگی و جغرافیای تاریخی سرزمین‌ها ارائه می‌دهند. (نوشته‌های جغرافیایی)
 (ب) این نوع تاریخ‌نگاری عموماً به اشاره فرمانروا و به صورت متمرکز و ویژه توصیف و ثبت و ضبط می‌شد. (تک‌نگاری)
 (ج) در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت و در دوران تیموریان رواج و رونق بسیاری یافت. (اندرزنامه‌ها)
 (د) بیانگر اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نیز عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری بود. (ادبیات و متون ادبی)
 (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ب و د (۴) ج و د
- ۷۲- کدام مورد مقایسه درستی میان روش تاریخ‌نگاری محمدبن جریر طبری (۱) و تاریخ‌نگاری بلاذری (۲) از تقسیم‌بندی‌های مختلف روش‌های تاریخ‌نگاری صورت گرفته است؟
 (۱) مورد (۱) درستی و نادرستی مطالب را به خواننده واگذار می‌کند و مورد (۲) به علل، آثار و پیامدهای واقعه می‌پردازد.
 (۲) مورخ در مورد (۲) با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند و در مورد (۱) به ذکر روایت بدون هیچ دخل و تصرفی می‌پردازد.
 (۳) روش تاریخ‌نگاری (۱) روایی و روش تاریخ‌نگاری (۲) موضوعی است.
 (۴) هر دو نوع تاریخ‌نویسی از اواخر قرن چهارم هجری متداول شد.
 ۷۳- کدام موارد درباره ساکنان شهر «مکه» به درستی بیان شده است؟
 (الف) قبیله‌های عرب این شهر از یمن به شهر مکه مهاجرت کرده بودند.
 (ب) مردم مکه «الله» را آفریننده جهان می‌دانستند.
 (ج) قبیله‌ها و طایفه‌ها از نظر سیاسی منسجم و متحد یکدیگر بودند.
 (د) قریش به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه و برقراری رابطه تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک، قدرت و نفوذ قابل توجهی در شهر مکه و میان قباایل دیگر داشت.
 (۱) ب و د (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و ج
- ۷۴- چه تعداد از موارد زیر درباره روش خلافت امام علی (علیه السلام) درست است؟
 (الف) واگذاری سمت‌های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف به هر دو گروه مهاجر و انصار
 (ب) توزیع عطایا بین مسلمانان براساس مساوات اسلامی
 (ج) عمل مطابق با کتاب خدا و سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله)
 (د) بیعت مردم با امام علی (علیه السلام) در سراسر کشور اسلامی به جز مناطقی که تحت تسلط معاویه بود.
 (ه) دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌های اشراف بنی‌امیه
 (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۲
- ۷۵- کدام یک از عبارت‌های زیر، پیرامون «اوضاع اجتماعی و اقتصادی دوران خلفای نخستین» نادرست است؟
 (الف) در دوران خلیفه دوم عمر، اراضی و مزارع وسیعی در ایران، شام و مصر به خاندان اموی تعلق گرفت.
 (ب) عمر، خلیفه دوم با ساده‌زیستی و سخت‌گیری نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.
 (ج) ابوبکر و عمر تا حدودی مراقب بودند که عدالت را میان افراد و گروه‌های مختلف مسلمانان رعایت کنند.
 (د) برخی سیاست‌های خلیفه سوم، علاوه بر ایجاد نارضایتی در میان مسلمانان باعث به وجود آمدن رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام شد.
 (۱) ب و ج (۲) الف و د (۳) الف و ب (۴) ج و د
- ۷۶- در کدام مورد تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها، بر روی نمودار زمان به درستی ترسیم شده است؟
 (الف) به خلافت رسیدن ابوالعباس سفاح
 (ب) افزایش فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان
 (ج) بنای شهر بغداد
 (د) مرگ هشام بن عبدالملک
 (۱) ج الف ب د (۲) د ج الف ب (۳) ب د الف ج (۴) ج الف ب د
- ۷۷- چه تعداد از موارد زیر در مورد «امامان شیعه در دوره بنی‌امیه» درست است؟
 (الف) به شدت تحت مراقبت جاسوسان و دستگاه امنیتی قرار داشتند.
 (ب) توانستند نهضت علمی وسیعی را سامان دهند و شاگردان زیادی را در معارف دینی مانند فقه، حدیث و تفسیر تربیت کردند.
 (ج) مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی و حفظ جامعه شیعی و مبارزه با جریان‌های فکری و فرهنگی انحرافی
 (د) جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده
 (ه) نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند.
 (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱
- ۷۸- کدام موارد درباره منابع مالی و شیوه گردآوری و توزیع آن در زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله) به درستی بیان شده است؟
 (الف) پرداخت عطایا و توزیع آن در میان مسلمانان
 (ب) مالیات سرانهای از مسلمانان، یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان دریافت می‌شد.
 (ج) پرداخت زکات توسط مسلمانان
 (د) چهار پنجم غنائم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد.
 (۱) ب و د (۲) ج و د (۳) الف و ب (۴) الف و ج

- ۷۹- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.
- (الف) از اواخر دوران مستنصر حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد.
- (ب) بر اثر شکست ساسانیان در نبرد قادسیه، عظمت ساسانیان در چشم اعراب فرو ریخت و باعث تشویق و تحریک بیشتر آنان برای هجوم به آبادی‌های مرزی ایران شد.
- (ج) پیمان عقبه اول بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.
- (د) نوشته‌های روی سکه‌ها، اطلاعات مفیدی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام‌های شاهان ارائه می‌دهند.
- (ه) بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان و شکل‌گیری فرقه‌ها و مذاهب مختلف اسلامی به گسترش علم کلام کمک کرد.
- (۱) نادرست - نادرست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست - درست (۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست - نادرست
- ۸۰- کدام موارد به روابط میان «عباسیان» و «فاطمیان» به درستی اشاره دارد؟
- (الف) عباسیان با تبلیغات گسترده نشان دادند که نسب خلفای فاطمی جعلی است و آنان از نسل علی (علیه السلام) و فاطمه (علیه السلام) نیستند.
- (ب) خلفای فاطمی با تسلط بر شام و ایران، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.
- (ج) عباسیان کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت ایوبیان و دیگر متحدان خود با خلافت فاطمی مقابله کنند.
- (د) فاطمیان خلافت را حق خود می‌دانستند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی‌شناختند.
- (۱) ب و ج (۲) الف و ب (۳) ب و د (۴) الف و د

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

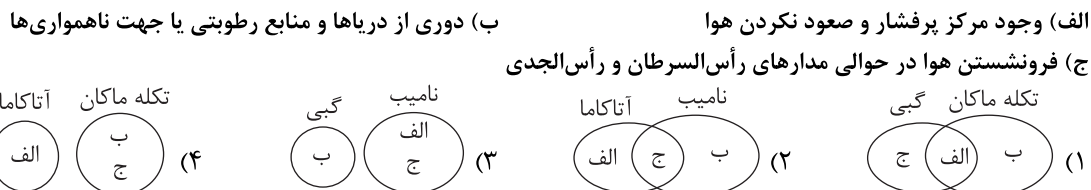
جغرافیا

- ۸۱- کدام گزینه درباره نواحی نادرست است؟
- (۱) در یک ناحیه ساحلی جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت، گردشگری، حمل‌ونقل بار و مسافر موجب پدیدآمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است.
- (۲) در ناحیه مرطوب به دلیل بارندگی زیاد و رطوبت کافی، چمنزارهای وسیعی به وجود آمده و شرایط مناسبی برای دامداری و پرورش گاو فراهم شده است.
- (۳) هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود.
- (۴) معیارهای ناحیه‌بندی مربوط به عوامل انسانی ممکن است جمعیت، اقوام، دین، زبان، نوع خاک و نوع کشت باشد.
- ۸۲- با توجه به موارد زیر کدام گزینه درباره نواحی به درستی بیان شده است؟
- (الف) کشورهای عضو اتحادیه اروپا روزانه بیش از یک میلیارد دلار برای واردات انرژی نفت و گاز هزینه می‌کنند.
- (ب) استفاده از صفحه‌های خورشیدی توسط اداره برق سمنان
- (ج) به کارگیری ماشین برف‌روب مجهز به جی‌پی‌اس جاده‌ای در کانادا برای پاک‌سازی جاده‌ها
- (۱) «الف» همانند «ب» و برخلاف «ج» نشان‌دهنده کنش متقابل و رابطه نواحی با یکدیگر است.
- (۲) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» نشان‌دهنده شکل‌دهی نواحی به فعالیت‌های انسان‌هاست.
- (۳) «الف» همانند «ب» و «ج» نشان‌دهنده تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی است.
- (۴) «ب» برخلاف «الف» و «ج» نشان‌دهنده آن است که نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
- ۸۳- با توجه به تصاویر زیر کدام عبارت بیان درستی ندارد؟

- (۱) مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید بر مناطق استوایی عمود و نزدیک به عمود بتابد.
- (۲) با حرکت از ناحیه XY به طرف AB دمای هوا کاهش می‌یابد.
- (۳) نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس‌ها هستند.
- (۴) هوای سرد شده در نواحی فوقانی XY تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف شده و در ناحیه AB فرو می‌نشیند و مرکز پرفشار را به وجود می‌آورد.

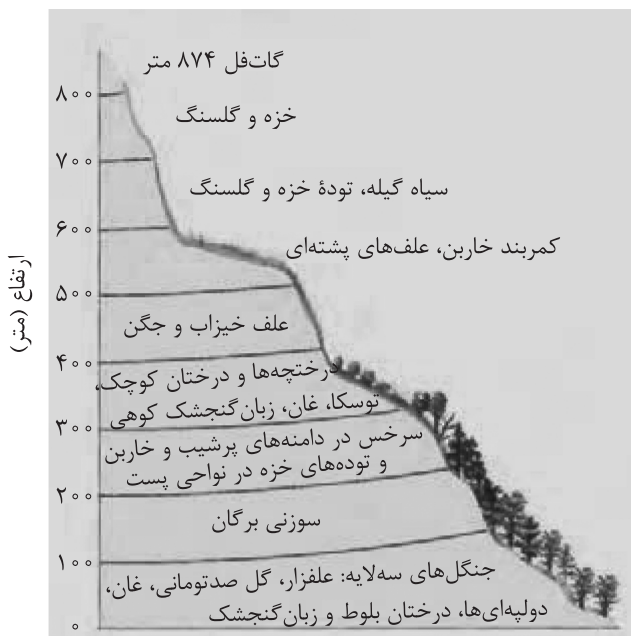
۸۴- با توجه به عوامل مؤثر در شکل‌گیری بیابان‌ها، کدام نمودار درست است؟

۸۵- در ارتباط با اشکال فرسایشی کدام گزینه درست است؟

- ۱) کِلوت همانند چاله‌های بادی از اشکال فرسایش کاوشی است و برجسته‌ترین کِلوت‌ها در غرب بیابان لوت در منطقه شهداد استان کرمان قرار دارد.
- ۲) دشت ریگی همانند چاله‌های بادی از اشکال فرسایش کاوشی است و در نواحی دارای ماسه‌های ریز و به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌های وسیع یا همان دشت ریگی را به وجود می‌آورد.
- ۳) گرز دیو همانند برخان از اشکال فرسایش تراکمی است و حاصل تخریب مواد نرم زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها توسط باد است.
- ۴) تپه‌های ماسه‌ای همانند یاردانگ از اشکال فرسایش تراکمی هستند و هلالی‌شکل و منفرد هستند که دو زائده یا بازو در جهت باد دارند.

۸۶- با توجه به نمودار کدام گزینه درست است؟

- ۱) با افزایش ارتفاع، تعداد گونه‌ها و انبوهی گیاهان بیشتر و درجه رشد گیاهان کمتر می‌شود.
- ۲) با افزایش ارتفاع فصل رویش کوتاه‌تر و انبوهی و درجه رشد گیاهان بیشتر می‌شود.
- ۳) با کاهش ارتفاع تعداد گونه‌ها و قد یا بلندی گیاهان کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.
- ۴) با کاهش ارتفاع انبوهی و درجه رشد گیاهان بیشتر شده و تعداد گونه‌ها نیز بیشتر می‌شود.

تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی در کوه گاتفل - اسکانلند

۸۷- راهکارهای حفاظت مشترک بین نواحی ساحلی، بیابانی و کوهستانی در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) کشت گیاهان و پاک‌سازی از آلودگی‌ها راهکار حفاظتی مشترک بین نواحی کوهستانی و بیابانی است.
- ۲) کشت گیاهان و پاک‌سازی از آلودگی‌ها راهکار حفاظتی مشترک بین نواحی کوهستانی و ساحلی است.
- ۳) تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر گردشگری و ایجاد حوضچه جمع‌آوری آب از راهکارهای حفاظتی مشترک بین نواحی کوهستانی و بیابانی است.
- ۴) تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر گردشگری و ایجاد حوضچه جمع‌آوری آب از راهکارهای حفاظتی مشترک بین نواحی بیابانی و ساحلی است.

۸۸- درباره زیست‌بوم‌ها کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) یکی از معیارهای مورد استفاده برای تمایز زیست‌بوم‌ها از یکدیگر، میزان تولید مواد آلی و سرعت رشد گیاهان هر زیست‌بوم است.
- ۲) زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی حاصل از آنها، تفاوت دارند.
- ۳) هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر می‌شود، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است.
- ۴) انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی کمتر از منطقه معتدله و استوایی است و انرژی دریافتی روزانه در منطقه معتدله بیشتر از منطقه استوایی است.

۸۹- با توجه به اهمیت تنوع زبانی، آینده زبان‌ها چگونه خواهد شد؟

(۱) برخی از زبان‌های بومی و محلی در نواحی مختلف از بین می‌رود اما در اثر گسترش ارتباطات و فناوری برخی از زبان‌ها مانند انگلیسی در جهان غلبه بیشتری می‌یابد.

(۲) اغلب کشورهای جهان سعی می‌کنند زبان‌های ملی و بومی و محلی خود را حفظ کنند و از طریق گسترش ارتباطات و فناوری هویت فرهنگی خود را با استفاده از زبان‌های بین‌المللی مثل انگلیسی حفظ کنند.

(۳) با گسترش ارتباطات و فناوری اطلاعات تنوع زبانی گسترش یافته و زبان‌های ملی و بومی و محلی رشد و گسترش می‌یابد.

(۴) نرم‌افزارهای رایانه‌ای و متون علمی با استفاده از زبان محلی و بومی می‌توانند در گسترش زبان و تنوع آن مؤثر باشند.

۹۰- در هر یک از موارد زیر کدام نوع پخش فرهنگی صورت می‌گیرد؟

الف) رواج‌هایی در ایالات متحده آمریکا

ب) تغییر علائق و سبک زندگی روزانه در نواحی دورافتاده

ج) گسترش بیماری‌ها

(۱) در «الف» همانند «ب» نوع اول (مستقیم) پخش فرهنگی صورت می‌گیرد.

(۲) در «ب» همانند «ج» نوع اول (مستقیم) پخش فرهنگی صورت می‌گیرد.

(۳) در «ب» برخلاف «الف» و «ج» نوع دوم پخش فرهنگی غالب است.

(۴) در «الف» برخلاف «ب» و «ج» نوع دوم پخش فرهنگی غالب است.

فلسفه

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۹۱- کدام گزینه، در مقایسه میان «دانش فلسفه» (به معنای امروزی) و «سایر علوم» (نظیر فیزیک، شیمی و جامعه‌شناسی)، تحلیلی

نادرست ارائه می‌دهد؟

(۱) قوانین مورد بحث در فلسفه، عام و مشترک هستند زیرا به هستی و موجودیت تمام اشیاء (به دلیل مشترک بودن آنها) مربوط می‌شوند؛ در حالی که سایر علوم (مثل طبیعیات) تنها به ویژگی‌های خاص و متمایز اجزای جهان مادی می‌پردازند.

(۲) مسائل فلسفی، از جهت روش حل، با مسائل ریاضی شباهت دارند زیرا حل هر دوی آنها تنها با عملیات فکری و استدلال عقلی ممکن است و استفاده از حواس و ابزار کمکی نمی‌کند.

(۳) برای پاسخ به مسائل فلسفی (مانند «آیا هر چیزی دارای علت است؟»)، نمی‌توان به داده‌ها و فرضیه‌های تجربی، تاریخی، یا نقلی تکیه کرد. این در حالی است که علوم تجربی و انسانی هر دو برای کشف مجهول به داده‌های حسی و مشاهدات میدانی وابسته هستند.

(۴) مباحث فلسفی به واسطه تمرکز بر اصل وجود و حقیقت جهان و انسان، زیربنای مباحث علوم دیگر (از جمله شیمی و اخلاق) به شمار می‌آیند؛ اما در مسائل مربوط به طبیعت، پاسخ‌هایی که در فلسفه به دست می‌آید (مانند چگونگی عملکرد طبیعت) در نهایت باید توسط مشاهدات حسی و ابزارهای علمی تأیید شوند.

۹۲- براساس رویکرد اصالت فرد و جامعه به صورت توأمان، چه می‌توان گفت؟

(۱) بین ادعای اصالت فرد و ادعای اصالت جامعه تضادی نیست.

(۲) گاهی اختیار فرد در جامعه از دست می‌رود و فرد تابع جامعه می‌شود.

(۳) این فقط جامعه است که تابع افراد است، نه برعکس؛ ولی افراد، نیازمند جامعه‌اند.

(۴) یک فرد، بالقوه توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و تغییر آن را دارد ولی ممکن است منفعل شود.

۹۳- پذیرش دیدگاه‌های بنیادین فیلسوفان (مانند اعتقاد به ماوراءالطبیعه و روح)، چگونه بر جهت‌گیری و ارزیابی مکاتب علمی (مانند مکاتب تربیتی) اثر می‌گذارد و رابطه فلسفه مضاف و علم را نشان می‌دهد؟

(۱) دیدگاه‌های بنیادی فیلسوفان صرفاً به عنوان سابقه تاریخی مکاتب تربیتی مطرح می‌شوند تا ریشه‌های فکری آنها روشن گردد، اما تأثیر اصلی در تعیین مسیر مکتب، بر عهده یافته‌های جدید علمی است.

(۲) دیدگاه‌های بنیادی، با تعیین «فلسفه پشتوانه مکتب»، سبب پیدایش مکاتب بزرگ با اهداف متفاوت شده و ارزیابی درستی از مکتب را ممکن می‌سازند.

(۳) مکاتب تربیتی پیروان ماوراءالطبیعه (مانند افلاطون و ابن‌سینا)، مشابه مکاتب پیروان مارکس و کانت است.

(۴) تأثیر هستی‌شناسی (فلسفه محض) فقط محدود به فلسفه علوم اجتماعی و مالکیت خصوصی است.

- ۹۴- اگر فردی در زندگی روزمره، پیوسته از ایثار و فداکاری برای دیگران سخن بگوید و رفتارهای او نیز مؤید این گرایش باشد، کدام نتیجه‌گیری تحلیلی دربارهٔ باورها و معنای زندگی او، مستقیم‌ترین نتیجه از رویکرد مطرح شده در متن است؟
- ۱) این فرد دارای بنیان‌های فکری است که صرفاً براساس عادات‌های پذیرفته‌شده در محیط اطراف شکل گرفته است.
 - ۲) با وجود این رفتارها، تحلیل گفتار و کردار فرد برای کشف ریشه‌های فکری او ناکافی است و باید به تفکر فلسفی او رجوع کرد.
 - ۳) ریشه‌های فکری و عقیدتی او در جهت خدمت به دیگران است و می‌توان حدس زد که معنای زندگی برای او در رسیدن به اهدافی و رای منافع شخصی و احتمالاً در نوعی از از خودگذشتگی تعریف شده است.
 - ۴) این فرد درگیر اشتغالات روزانه نبوده و وقت خود را صرف تفکر فلسفی کرده است تا چرایی باورهای خود را بیاموزد.
- ۹۵- در تمثیل غار افلاطون شباهت «ماندن در نادانی» با «زندانی شدن در غار» چیست؟
- ۱) فرد نادان از کسب علم و رسیدن به حقیقت بازداشته شده است و نمی‌تواند از این وضعیت خلاص شود.
 - ۲) شخص نادان عادات فکری غلط دارد و از دیگران تقلید می‌کند و آزاداندیش نیست و شخصیت فکری مستقل ندارد.
 - ۳) انسان نادان به جهت عقب‌ماندگی و دوری از علم و تمدن مانند انسان‌های غارنشین است و نمی‌تواند فراتر از غار را ببیند.
 - ۴) فرد نادان خودش انتخاب نمی‌کند که چه باورهایی داشته باشد و مجبور است هر چه دیگران می‌گویند را باور کند، لذا آزاده نیست.
- ۹۶- اندیشهٔ اصلی پارمنیدس که هستی را واحد، ثابت، جاودان، و بدون تغییر می‌داند و حقیقت را تنها با تفکر عقلی قابل دریافت می‌شمارد، عمیق‌ترین و بنیادی‌ترین واکنش فلسفی در برابر کدام دیدگاه اندیشمندان پیشین بود و چرا؟
- ۱) دیدگاه تالس که آب را به عنوان مادهٔ اولیه و پایه و اساس سایر چیزها معرفی کرد؛ زیرا پارمنیدس با پذیرش وجود مادهٔ اولیه، برخلاف تالس، منشأ آن را عقل می‌دانست، نه ماده.
 - ۲) دیدگاه هراکلیتوس که بر وحدت اضداد تأکید داشت؛ زیرا پارمنیدس استدلال می‌کرد که اگر اضداد قابل جمع باشند، پس نیستی نیز هست، که این خود به تناقض «نیستی، هست» منجر می‌شود.
 - ۳) دیدگاه فیثاغورس که اعداد و اصول ریاضی را عناصر اولیهٔ همهٔ موجودات می‌دانست؛ زیرا اعتقاد پارمنیدس بر واحد بودن هستی، نظریهٔ فیثاغورس مبنی بر کثرت و تعدد مبادی (اعداد) که بر همهٔ موجودات صادق است را نفی می‌کرد.
 - ۴) دیدگاه هراکلیتوس که تغییر و تحول دائمی جهان را قانون کائنات می‌دانست؛ زیرا پارمنیدس با طرح مفهوم «هستی ثابت» در برابر «شدن و حرکت» ایستاد و اعلام کرد که در جهان واقع، نیستی راه ندارد و هرگونه دگرگونی تناقض‌آمیز است.
- ۹۷- کدام گزینه دربارهٔ سوفیست‌ها نادرست است؟
- ۱) نظریات اندیشمندان یونان باستان را متناقض می‌دانستند.
 - ۲) تنها راه وصول به حقیقت را استفاده از فن سخنوری می‌دانستند.
 - ۳) در نهایت به انکار اصل حقیقت و واقعیت معتقد شدند.
 - ۴) دغدغهٔ رسیدن به حقیقت را نداشتند، مهم غلبه بر رقیب بود.
- ۹۸- سقراط که خود را به «ماما» تشبیه می‌کرد، از طریق پرسش و پاسخ حقیقت را از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد. هدف اصلی این روش برخلاف شیوهٔ سوفیست‌ها (که هدفشان حق جلوه دادن باطل بود)، چه تأثیری بر مخاطبان آتنی داشت؟
- ۱) کمک به مخاطب برای پیروزی در دعوای حقوقی و محافظت در برابر مغالطات سوفسطائیان.
 - ۲) افشای جهالت افراد قدرتمند و تبدیل شدن سقراط به چهره‌ای بحث‌برانگیز در شهر.
 - ۳) رساندن مخاطب به این درک که حقیقت در درون او نهفته است و باید با سؤال کردن به آن دست یابد و کمال نفس را ارزشمندتر از ثروت بداند.
 - ۴) اثبات این عقیدهٔ سوفسطائیان که دانش ما تطابقی با واقعیت‌ها ندارد، تا مردم به دنبال معرفت حقیقی بروند.
- ۹۹- کدام مورد از ویژگی‌های شناخت ما نیست؟
- ۱) گستردگی
 - ۲) محدودیت کلی
 - ۳) حصول تدریجی
 - ۴) کامل همه‌جانبه
- ۱۰۰- سوفیست‌ها از طریق مغالطه، هر باطلی را حق جلوه می‌دادند و با مشاهدهٔ اختلاف‌نظرها (مانند رنگ اجسام)، نتیجه گرفتند که انسان توانایی رسیدن به حقیقت مطابق با واقع را ندارد. اشکال منطقی عمیق این نتیجه‌گیری چیست؟
- ۱) آنها تنها پدیده‌های محسوس را بررسی کرده‌اند، در حالی که شناخت انسان امور نامحسوس را نیز در بر می‌گیرد.
 - ۲) آنها با دیدن تفاوت در ادراک مانند ادراک رنگ‌ها، مطلق امکان شناخت را نفی کرده‌اند، در حالی که این تفاوت‌ها صرفاً نشانهٔ محدودیت در ابزارهای ماست.
 - ۳) آنان برای اثبات نفی شناخت، از خود شناخت استفاده کرده‌اند؛ یعنی توانایی خود در حق جلوه دادن باطل از طریق مغالطه را بهانه‌ای برای انکار ابزاری قرار داده‌اند که خود با آن به این نتیجه رسیده‌اند (تناقض عملی).
 - ۴) آنان نمی‌خواستند باور کنند که امکان دارد انسان در حل یک مسئله دچار خطا شود، در حالی که پذیرش خطا خود نشانهٔ امکان شناخت است.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

یازدهم
انسانی

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۲)	نسیم اکبری	فرشاد ابوالقاسمی - محمد مهدی میلانی	محمد منتظران - ابوالفضل فروغی
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	مرتضی کلاشلو	زهرا بهلولی - آرزو نجفیان	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی (۲)	هانی رکن‌الدینی	محمد پارسا حیدرزاده - هانی رکن‌الدینی امیرعلی علیزاده	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	روان‌شناسی	فاطمه عباسی	نگین تربتی - فرزانه حاجی سجاد رشیدی - فاطمه عباسی	نگار کاتبی - غزاله انتظاری
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	عرفان جالبیزی	آریا ذوقی - حمیدرضا قائد امینی مصطفی قدیمی‌فرد - خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی - غزل فقیه‌زاده
۶	تاریخ (۲)	منصوره حاجی‌زاده		احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۷	جغرافیا (۲)	بهروز یحیی	احسان اسدی - پیمان بیگدلی	نگار کاتبی - احسان اسدی
۸	فلسفه (۱)	معصومه روزبهانی	معصومه روزبهانی - اکرم یاسری	فاطمه نیک‌محتشم - غزاله انتظاری

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۳ صحیح است.

به ازای $x = 1/7$ داریم:

$$\left. \begin{aligned} [x] \xrightarrow{x=1/7} [1/7] &= 1 \\ [-x] \xrightarrow{x=1/7} [-1/7] &= -2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow [x] + [-x] = 1 - 2 = -1$$

(ریاضی و آمار یازدهم، تمرین صفحه ۴۳)

۲. گزینه ۳ صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، تمرین صفحه ۴۴)

۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

$$(\sqrt{10}) = 3 \quad (1)$$

(۲) درست است.

(۳) درست است.

(۴) این عبارت به ازای $a \in \mathbb{Z}$ درست است، پس این مورد صحیح است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۹)

۴. گزینه ۲ صحیح است.

$$\left. \begin{aligned} f(1) &= 2(1) + 1 = 3 \\ f(2) &= (2)^2 - 1 = 3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f(1) - f(2) = 3 - 3 = 0$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۹)

۵. گزینه ۳ صحیح است.

مورد (د) تابع همانی است و ثابت نیست.

توجه کنید مورد (الف) هم تابع ثابت است و هم همانی.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۲)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

دو نقطه $(5, -4)$ و $(a, -4)$ باید برابر باشند، پس $a = 5$.اگر $a = 5$ باشد، داریم:

$$(a - 2, b + 2) = (3, b + 2)$$

پس با توجه به نقطه $(3, 5)$ باید $b + 2 = 5$ باشد، پس $b = 3$.بنابراین $ab = 15$.

(ریاضی و آمار یازدهم، تمرین صفحه ۲۴)

۷. گزینه ۴ صحیح است.

اگر یک جدول از n گزاره ساده مختلف تشکیل شده باشد، تعداد حالت‌های ارزشی آن برابر 2^n است. بنابراین:

$$2^n = 128 \Rightarrow 2^n = 2^7 \Rightarrow n = 7$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳)

۸. گزینه ۳ صحیح است.

عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $p \wedge \sim q$ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

چون $p \Rightarrow q$ به انتقای مقدم درست است پس p نادرست و می‌دانیم q نیز درست است. حال به بررسی ارزش گزاره‌های گزینه‌ها می‌پردازیم:ارزش این گزاره به r بستگی دارد. $(p \vee q) \Rightarrow r \equiv d \Rightarrow r$ ارزش این گزاره به r بستگی دارد. $(p \Rightarrow r) \wedge r \equiv d \wedge r$
به انتقای مقدمارزش این گزاره نادرست است. $n \equiv d \Leftrightarrow n \equiv \sim p \Leftrightarrow (p \wedge q)$ ارزش این گزاره درست است. $d \equiv n \Leftrightarrow n \equiv \sim p \Leftrightarrow p$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه کار در کلاس صفحه ۷)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

جدول ارزش را برای گزاره مرکب $p \wedge (\sim p \wedge q)$ رسم می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$\sim p \wedge q$	$p \wedge (\sim p \wedge q)$
د	د	ن	ن	ن
د	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	ن
ن	ن	د	ن	ن

در ستون آخر هر ۴ ردیف نادرست است پس گزینه ۴ درست است.

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۱۱)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

اگر عدد را x در نظر بگیریم، مربع آن x^2 می‌شود. حال عبارت توضیحی را به معادله تبدیل می‌کنیم.

$$\begin{array}{ccccccc} 3x^2 & & - & & \frac{x}{2} & = & 2x \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{سه برابر مربع عددی} & & \text{منهای} & & \text{نصف همان عدد} & & \text{دو برابر همان عدد} \end{array}$$

پس گزینه ۱ درست است.

(ریاضی و آمار یازدهم، مثال صفحه ۱۲)

۱۲. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به مثال ۳ صفحه ۱۶ در مواردی که n^2 (فرد یا زوج) باشد و باید ثابت کنیم n نیز (فرد یا زوج) است از روش عکس نقیض استفاده می‌کنیم. پس در گزینه ۲ از روش عکس نقیض استفاده می‌شود و به جای اثبات گزینه ۲ به اثبات اگر n فرد نیست آنگاه n^2 نیز فرد نیست می‌پردازیم پس گزینه ۲ درست است. سایر گزینه‌ها اثبات مستقیم دارد.

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه مثال صفحه ۱۶)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به جمله «تابع» f به هر عدد دلخواه دو برابر آن به علاوه یک را نسبت می‌دهد» را به صورت ریاضی می‌نویسیم، پس $f(x) = 2x + 1$ می‌باشد، پس $D = \{-1, 0, 1\}$ است.

$$f(x) = 2x + 1 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \Rightarrow f(-1) = 2(-1) + 1 = -2 + 1 = -1 \\ x = 0 \Rightarrow f(0) = 2(0) + 1 = 0 + 1 = 1 \\ x = 1 \Rightarrow f(1) = 2(1) + 1 = 2 + 1 = 3 \end{cases}$$

بزرگ‌ترین عضو برد سه می‌باشد. $R_f = \{-1, 1, 3\}$ برد تابع

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه فعالیت صفحه ۲۲)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

 f یک تابع سه ضابطه‌ای است.چون (۱) در $x \geq 1$ صدق می‌کند از $f(x) = 2x$ حل می‌شود $f(1) \Rightarrow$

$$\Rightarrow 2(1) = 2$$

۴) نام نویسنده کتاب «ظفرنامه شامی» در کتاب درسی ذکر نشده است و ظهیرالدین بابر پدیدآورنده کتاب «بابرنامه» است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۱۴ تا ۱۸، ۳۸ و ۳۹)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۳ اشاره به عبارت «صنایع ادبی» (آرایه های ادبی) نشانگر این است که توضیحات این گزینه مربوط به قلمرو ادبی است. منظور از ظاهرسازی و تصنع کاربرد آرایه های ادبی فراوان و دشوار در نثر به جای پرداختن به محتوا است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۳۶ تا ۳۹)

۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

بیت گزینه ۲ مربوط به سبک خراسانی و سایر ابیات متعلق به سبک عراقی است.

بررسی گزینه ها:

۱) مفاهیم غم گرایی (خونین دل بودن) و بی توجهی معشوق به عاشق نشان می دهد که این بیت مربوط به سبک عراقی است.

۲) کاربرد تشبیه های محسوس و عینی (نرگس به سیم و زر و شاخه مورد به گیسو تشبیه شود)، کاربرد «همی» در کنار فعل و همچنین وجود واژه های کهن، نشان دهنده سبک خراسانی است.

۳) کاربرد تخلص (عراقی) از ویژگی های ادبی سبک عراقی است.

۴) اشاره به مفهوم قضا و قدر (حکم ازلی) نشان می دهد که سبک این بیت عراقی است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۳۶ تا ۳۸)

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

ابیات سؤال سروده مولوی و مربوط به سبک عراقی است. در این سبک روانی و سادگی کلام کاسته می شود و از لغات عربی بیشتر استفاده می شود. (معتمد، مقام، مسکین و...)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۴۰)

۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

مرز درست پایه های آوایی در گزینه ۱:

مَ را گَ گَ | بَ در دی یا | د می کُن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۴)

۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

بیت گزینه ۳ سه پایه آوایی و سایر گزینه ها چهار پایه آوایی دارند.

بررسی گزینه ها:

۱)

خُ دا یا | تَ دا نی | کِ بر ما | چِ آ مَد

۲)

اَ سی رَش | نَ خا هَد | رَ ها بی | زِ بِنَد

۳)

عَن کَ بو تی | را بَ جِک مَت | دا م داد

۴)

بَ یا تا گُل | بَ رَف شانی | مِ می در سا | غَ رَن دا زیم

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۲ تا ۲۴)

چون $x \leq 0$ در x صدق می کند از $f(x) = 1 - x$ حل می شود. $\Rightarrow f(0) = 1 - 0 = 1$

چون $0 < x < 1$ در $f(x) = x^2$ صدق می کند از $f(x) = x^2$ حل می شود $\Rightarrow f(\frac{1}{4}) = (\frac{1}{4})^2 = \frac{1}{16}$

حال حاصل عبارت $\frac{f(1) + f(0)}{f(\frac{1}{4})}$ را به دست می آوریم:

$$\frac{f(1) + f(0)}{f(\frac{1}{4})} = \frac{2 + 1}{\frac{1}{16}} = \frac{3}{\frac{1}{16}} = 48$$

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۳۳)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

می دانیم تابع f ثابت است پس تمام خروجی های آن یکسان است و به دلیل اینکه خروجی اول تابع f ، ۵ می باشد، باید خروجی های دوم و سوم نیز ۵ باشد، پس $a + 1 = 5$ و b نیز برابر ۵ می باشد.

$$(a + 1 = 5 \Rightarrow a = 4), (b = 5)$$

همچنین تابع g همانی است یعنی ورودی و خروجی یکسان دارد.

$$g = \{(c^2, a + b), (c^2, 3c)\} \xrightarrow{\text{تابع همانی}} c^2 = a + b$$

$$\xrightarrow{\substack{a=4 \\ b=5}} c^2 = 4 + 5 \Rightarrow c^2 = 9 \Rightarrow c = \pm 3$$

اگر $c = 3$ باشد، در این صورت:

$$g = \{(9, 9), (9, 9)\}$$

که همان تابع همانی است.

اگر $c = -3$ باشد، در این صورت:

$$g = \{(9, 9), (9, -9)\}$$

که همانی نیست.

(ریاضی و آمار یازدهم، مشابه تمرین صفحه ۳۳)

علوم و فنون ادبی

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم، سبک غالب متون ادب فارسی بود.

۲) از بین رفتن دربارهای ادب دوست ایرانی تبار، از رونق افتادن قصیده سرایی را در پی داشت.

۳) در عهد بازماندگان چنگیز، ادبیات رونقی تازه گرفت اما ادبیات این دوره تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۱۲، ۱۳، ۱۶ و ۱۸)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

توضیح گزینه ۲ مربوط به حافظ است، ضمن اینکه حافظ از شاعران سرآمد قرن هشتم است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۱۴ تا ۱۷)

۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) کتاب «جامع التواریخ» اثر خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی است.

۲) کتاب «تحفة الاحرار» سروده جامی است؛ وی این اثر را به پیروی از نظامی سروده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) فشرده: جوشن برگ، ناوک صنوبر و غان / گسترده: زمین چون سینه سهراب
(۳) فشرده: درخت مهربانی / گسترده: درخت مهربانی به سرو بوستانی ماند.
(۴) فشرده: مس وجود، کیمیای عشق، زر شوی / گسترده: [تو] چو مردان ره
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۰، ۳۲ و ۳۳)

۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) تشبیه: من چون لاله / مجاز: نرگس مجاز از چشم (به علاقه شباهت)
(۲) تشبیه: اکسیر عشق، زر شدم / مجاز: مس مجاز از وجود شاعر (به علاقه شباهت)
(۳) تشبیه: خانه دل / مجاز: خانه در مصراع دوم مجاز از دل (به علاقه شباهت)
(۴) تشبیه: چو آتش / مجاز: بیت مجاز از شعر (علاقه مجاز در این بیت شباهت نیست. شاعر جزئی را به جای کل آن آورده است).
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۳۰، ۳۳، ۵۲ و ۵۴)

۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

در این گزینه در تشبیه «جام عشق»، مشبیه دارای آرایه مجاز است:
مشبیه: عشق / مشبیه به: جام ← مجاز از شراب، می
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) در این بیت مشبیه مجاز دارد ← سینه مشبیه و مجاز از دل یا وجود
(۲) در تشبیه این بیت (کمان ابرو) هیچ رکنی از تشبیه، مجاز ندارد.
(۴) در مصراع اول این بیت، مشبیه مجاز دارد ← سر: مشبیه و مجاز از موی سر.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۹، ۳۱، ۳۲ و ۵۴)

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲ واژه «ایران» به معنای «کشور ایران» و دارای معنایی حقیقی است، ولی در سایر گزینه‌ها این واژه در معنای مجازی «مردم یا سپاه ایران» به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۵۱)

۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) درخت مجاز از وجود / چرخ مجاز از آسمان
(۲) عالم مجاز از مردم عالم
(۳) سر مجاز از قصد و اندیشه
(۴) دشت، شهر و جهان هر سه مجاز از مردم هستند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۳۳. گزینه ۴ صحیح است.

در بیت سؤال و ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ دست دراز کردن پیش خلق نكوهش می‌شود. ولی در گزینه ۴ شاعر اشاره می‌کند که هر چیز ارزشمندی وقتی در اختیار انسان نالایق قرار بگیرد، بی‌ارزش خواهد شد.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲ شاعر آرزو دارد به وصال یار برسد و لب چون لعل او را ببوسد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) ضمیر و قریحه غمگین نمی‌تواند شعری نشاط‌آور بسراید.

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

وزن ابیات (ب) و (ه) هر دو «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» و یکسان است.
وزن سایر ابیات:

- (الف) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(ج) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(د) فعولن فعولن فعولن فعل

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

وزن مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

مَر	دَ	خُر	مُح	کَم	زَ	وَر	دَ	لَا	تَ	خَف
هَم	چَ	نِی	مِی	نَا	لَ	مَز	سَو	دَا	یَ	دِل
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

وزن سایر ابیات:

(۱) فاعلاتن فعلاتن فعِلن (فعلاتن فعلاتن فعِلن)

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۴۵)

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

وزن درست در گزینه ۲ «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن» است.

ما	بَ	غَم	خَو	کَر	دَ	اِی	مِی	دَو	سَت	ما	رَا	غَم	فَ	رِست
تُح	فَ	اِی	کَز	غَم	فَ	رِس	تِی	نَز	دَ	مَا	هَر	دَم	فَ	رِست
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-
	فاعلاتن		فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۴۴، ۴۷، ۴۹ و ۵۶)

۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱)

خُ	دَا	وَن	دَا
U	-	-	-

مفاعیلن

(۲)

آ	هِس	تَ	رَان
-	-	U	-

مستفعلن

(۳)

چُ	بَ	یَا	یِی
U	U	-	-

فعلاتن

(۴)

خُ	دِی	دَر
U	-	-

فعولن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۴۳)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

در گزینه ۱ فقط تشبیه گسترده به کار رفته است:

مشبیه: اجرام کوه‌ها در میان برف / مشبیه به: پنبه‌دانه در میان پنبه /
ادات تشبیه: مانند

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

عبارت بیان شده در صورت سؤال با این نکته مرتبط است که اگر در فرهنگ دینی افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی کنند بلکه نفس پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می کنند.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه ۲۹)

۴۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه های نادرست:

بزرگ ترین کشور شرق آسیا چین بود. (رد گزینه های ۲ و ۳)

عثمانی تحت نفوذ مبلغان قرار گرفت. (رد گزینه های ۱ و ۲)

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه های ۶۱ و ۶۲)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد به میزانی که آن فرهنگ ویژگی های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد جامعه جهانی از انسجام بیشتری برخوردار خواهد بود. فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به دو بخش مرکزی و پیرامون تقسیم می کند.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه ۵۵)

روان شناسی

۴۶. گزینه ۳ صحیح است.

در علم تجربی (روش علمی)، مسیر پژوهش علمی از طرح مسئله شروع و سپس فرضیه مطرح می شود. فرضیه ها با آزمایش های مختلف و مشاهده بررسی می شوند و در صورت تأیید به اصول یا قوانین تبدیل می گردند.

در گزینه ۱، پژوهشگر فرضیه را قبلاً طرح کرده است («کاهش خواب باعث ضعف تمرکز می شود.»). اکنون با طراحی آزمایش و کنترل متغیرها در حال آزمون تأیید یا عدم تأیید فرضیه است، پس در مرحله آزمایش فرضیه قرار دارد. گزینه ۳، زودتر از سایر مراحل اتفاق می افتد و گزینه های ۲ و ۴ نیز مراحل نهایی تعمیم یا قانون سازی اند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۲ و ۱۳)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(الف) نادرست، احساس وارد سطوح شناخته (پایه یا عالی) نشده و ادراک جزء شناخت پایه است، نه شناخت عالی؛ زیرا بیشتر به دریافت داده های حسی و تفسیر اولیه مربوط است.

(ب) نادرست، مفهوم تعریف عملیاتی دقیقاً برعکس است. هدف آن حذف تفسیر ذهنی است تا همه پژوهشگران متغیر را به شکل یکسان با تقریباً یکسان بفهمند.

(ج) درست، پرسشنامه به دلیل وجود پرسش ها و پاسخ های از پیش تعیین شده انعطاف کمتری نسبت به مصاحبه دارد.

نکته: در مصاحبه، محقق ضمن گفت و گو و براساس پاسخ های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم می کند.

(د) درست، مشاهده و توصیف هر دو اولین گام علمی محسوب می شوند، هنگامی که هنوز علت ها بررسی نشده اند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۲، ۲۷ و ۲۸)

۳) ممکن است طعنه حسودان به مصلحت انسان باشد.

۴) نگویش افرادی که نمی توانند شعر خیال انگیز شاعر را درک کنند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۴۱)

۳۵. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۳ عاشق اسیر و گرفتار چشم مست معشوق شده است، اما در سایر گزینه ها عاشق نمی خواهد که از بند معشوق رها شود.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۳، ۴۷ و ۵۵)

جامعه شناسی

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

در طول زمان (در دوره های مختلف) در سرزمینی واحد، فرهنگ های متفاوتی (نه واحدی) پدید می آیند.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه ۱۱)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه های نادرست:

فرهنگی که عقاید و ارزش های آن مطابق نیاز فطری باشد صحیح است. فردیت یک هنرمند، مجرد از اجتماع نیست.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۶)

۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

اگر افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند (دنیاگرا) باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می کنند. در جهان سکولار، دینداران ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی کنند.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه ۳۸)

۳۹. گزینه ۴ صحیح است.

لیبرالیسم خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون گذاری می داند و به معنای مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست و اراده انسان است. آثار تحریف مسیحیت در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند و تجارت و کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه های عبور از اقتصاد ارباب - رعیتی را فراهم کرد.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه های ۴۷، ۴۹ و ۵۲)

۴۰. گزینه ۳ صحیح است.

کشورهای استعمارگر در مرتبه اول ساختار اقتصادی کشورهای استعمارزده را دگرگون کردند. نظام اقتصادی کشورهای غیرغربی پیش از استعمار اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود به گونه ای مستقل عمل می کرد. روابط تجاری نیز در حدی نبود که استقلال سیاسی آنان را در معرض خطر قرار دهد.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه ۶۵)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

(جامعه شناسی یازدهم، مشابه مقایسه کنید صفحه ۴۳)

۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

وجه مشترک همه اقسام روشنگری به معنای خاص، کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

(جامعه شناسی یازدهم، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

۴۸. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا مریم هیجان خشم را تجربه کرد که جزء دسته هیجانات ساده حساب می شود و هیجانات ساده طبق پانویس صفحه ۴۹ کتاب درسی تحت تأثیر نظام پردازش های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) کودکان، با دریافت واکنش دیگران (به ویژه مادر)، به هیجان های خود جهت می دهند. در اینجا نیز مریم با توجه به واکنش مادر که آغوش بود به هیجانات خود جهت داد.

(۲) مشابه مثال کتاب در صفحه ۴۹، بروز هیجان مشروط به آگاهی فرد و رابطه دوطرفه کودک با مادرش است.

(۴) رشد هیجانی در دوره کودکی معطوف به هیجانات ساده (همچون خشم، ترس، محبت) است. با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان های مختلف و واکنش اطرافیان هیجانات ساده به هیجانات مرکب تعمیم می یابند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۴۹)

۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(الف) نادرست، برای اولین بار در دوره نوجوانی، تفکر فرضی شکل می گیرد؛ به این معنا که نوجوانان فرضیه سازی می کنند و در پیش بینی یک موقعیت، از احتمال های مختلف بهره می برند.

یکی از تفاوت های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند. به این نوع مهارت آموزی فراحافظه می گویند.

(ب) درست

نکته: هر چند نوجوانان در مقایسه با کودکان رشد فزاینده ای در توانایی های شناختی دارند، اما در نحوه به کارگیری این توانایی ها، پختگی لازم را ندارند و تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه می شود.

(ج) درست

(د) نادرست، رنگ و اندازه از جمله ویژگی های حسی (ظاهری) محرک و مرتبط با پردازش ادراکی است که در کودکان غالب است. در صورتی که پردازش غالب نوجوانان مفهومی است و فایده مندی یک کالا را براساس ماندگاری، کیفیت و... می سنجند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۵۵ و ۵۶)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

انتخاب آگاهانه پاسخ رفتاری مناسب براساس ارزیابی گزینه ها و تصمیم گیری برای خروج از موقعیت خطر شامل تصمیم گیری و عمل هوشمندانه است.

نکته: عالی ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم گیری است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱ و ۲) این مرحله ادراک است که جزء شناخت پایه است.

۳) استدلال است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۲۲ و ۲۳)

۵۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(الف) درست، اصل تکمیل گشتالت می گوید افراد تمایل دارند تصویر و اشیای ناقص را به شکل کامل ببینند.

(ب) نادرست، اجسام نزدیک به هم به عنوان گروه واحد دیده می شوند، پس جمله عکس اصل مجاورت گشتالت است.

(ج) درست، براساس اصل استمرار خطوط پیوسته و هموار به صورت یک کل منسجم ادراک می شوند.

(د) درست، براساس اصل مشابهت، اشیای مشابه با هم در یک گروه واحد گروه بندی می شوند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۸۴ و ۸۵)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به توضیحات صورت سؤال، ویژگی های حافظه حسی مورد نظر است. بررسی گزینه ها:

(۱) نادرست، نوع رمزگردانی در حافظه حسی صرفاً حسی است و توجهی صورت نمی گیرد.

(۲) نادرست، عامل تبدیل ردهای حسی به اطلاعات، توجه است. نکته: یکی از ساده ترین شیوه های انتقال اطلاعات به حافظه بلندمدت، بازگویی و تمرین است.

(۳) درست، ظرفیت اندوزش در حافظه حسی مانند حافظه بلندمدت، نامحدود است.

(۴) نادرست، گذشت زمان، یکی از مهم ترین عوامل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه مدت است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۹۵ تا ۹۷)

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(الف) تمایزبخشی از طریق برجسته کردن تفاوت های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی باعث کاهش اثر تداخل اطلاعات می شود.

(ب) مرور مناسب باعث تکرار کاهش اثر گذشت زمان می شود.

(ج) یادگیری با استراحت، باعث کاهش اثر تداخل اطلاعات می شود.

(د) اثر آزمون باعث کاهش مشکلات مربوط به نشانه های بازیابی می شود. به عبارتی هر چه بیشتر آزمون دهید، نشانه های بازیابی بیشتری کسب خواهید کرد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۰۶، ۱۰۸ و ۱۰۹)

۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

در گزینه های ۱، ۲ و ۳، افراد اطلاعات را رمزگردانی کرده اند. اما در یادآوری و بازیابی اطلاعات دچار مشکل شده اند.

در عبارت چهارم، خطا در مرحله رمزگردانی صورت گرفته است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۹۱)

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

(۱) نادرست، توانایی خوانش با دقت جهت پاسخ به پرسش ها، در مرحله سوم، یعنی خواندن ایجاد می شود.

(۲) نادرست، خواندن متن به منظور دریافت یک برداشت کلی، در مرحله اول یعنی پیش خوانی انجام می شود.

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) أصغر طائر (أصغر: اسم تفضیل و ترکیب اضافی): کوچک‌ترین پرنده / خمس (پنج)

(۲) هذه الحیة (الحیة: معرفه): این مار / الرمال (جمع): ماسه‌ها

(۴) قریسة (مفرد و نکره) شکاری / عیون (جمع): چشم‌ها

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۳۲، ۳۴، ۳۷ و ۴۲)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

خطای گزینه: «هَجَرْتَنِي» به معنای «از من جدا شوی» است و هرگز به صورت «از ما جدا شوی» ترجمه نمی‌شود. «عَشِيَّتِي وَ غَدَاتِي» به معنای «شب و روزم» است و هرگز به صورت «شب و روزمان» ترجمه نمی‌شود. «لَا تَهْجُرْنِي» به معنای «رهایم نکن» است و هرگز به صورت «رهایمان نکن» ترجمه نمی‌شود.

ترجمه صحیح گزینه ۲: اگر از من جدا شوی، شب و روزم برابر می‌شود. پس رهایم نکن.

نکته: وقتی که فعلی به ضمیر «ی» متصل می‌شود، نون وقایه بین فعل و ضمیر واقع می‌شود.

مثال: «ن» در «هَجَرْتَنِي» از نوع نون وقایه است که میان فعل و ضمیر متصل «ی» آمده است. فراموش نکنیم که ضمیر متصل به فعل، نقش مفعول را دارد.

مثال: هَجَرْتَنِي: از من جدا شوی.

ضمناً ترجمه جَنَاحِي الطَّائِر = جناحین + الطَّائِر به صورت «بال‌های مرغ» در گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۱۰، ۱۹، ۳۲ و ۴۲)

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

خطای سایر گزینه‌ها:

حافظ مِلْمَعَاتِي زیبا دارد: لِحَافِظِ مُلْمَعَاتِ جَمِیلَةٍ (رد سایر گزینه‌ها) / سرودن: إِنْشَاد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / شعره‌ایش: أَشْعَارُهُ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / در گزینه ۲، کلمه «بعض» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل فارسی آن در متن وجود ندارد (رد گزینه ۲)

نکته: هرگاه حرف «لِ» در ابتدای جمله بر سر اسم یا ضمیر متصل بیاید، به معنای «داشتن» می‌باشد.

مثال: لِحَافِظِ مُلْمَعَاتِ جَمِیلَةٍ: حافظ، مِلْمَعَاتِي زیبا دارد.

همچنین ساختار كَانْ + لِ + اسم یا ضمیر معنای «داشتن» می‌دهد. مثال: كَانْ لِحَافِظِ مُلْمَعَاتِ جَمِیلَةٍ: حافظ، مِلْمَعَاتِي زیبا داشت.

(عربی یازدهم، صفحه ۱۸)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

معنی: اگر نیکی کنید به خودتان نیکی می‌کنید (مفهوم): هر کاری انجام دهیم به خود ما بر می‌گردد، گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به مفهوم آیه اشاره دارد ولی مفهوم گزینه ۴ به چنین موضوعی اشاره ندارد

ترجمه گزینه ۱: هر کس کار نیکی انجام دهد، پس به سود اوست.

(عربی یازدهم، صفحه ۴۵)

(۳) درست، اثر آزمون، با افزایش نشانه‌ها، باعث کاهش مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی می‌شود.

(۴) نادرست، خواندن مجدد متن، در مرحله چهارم یعنی به خود پس دادن صورت می‌گیرد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۹)

عربی، زبان قرآن

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

تَنَصَّرُوا: یاری کنید، یاری نمایید (رد گزینه‌های ۱ و ۴؛ اولاً؛ صیغه «أَنْتُمْ» است که در گزینه ۴ در صیغه «هُمْ» ترجمه شده، ثانیاً؛ فعل شرط مضارع و معادل «فعل مضارع التزامی» است که در گزینه ۱ اشتباه ترجمه شده است.) / يَنْصُرُكُمْ: شما را یاری می‌کند، یاریتان می‌کند (رد سایر گزینه‌ها؛ اولاً؛ «نیز» در گزینه‌های ۱ و ۲ و «خدا» در گزینه ۲ اضافی‌اند، ثانیاً؛ معادل «فعل مضارع اخباری» است که در گزینه ۱ اشتباه ترجمه شده است، ثالثاً؛ ضمیر «كُم» در گزینه ۴ اشتباه ترجمه شده است.) / يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ: گام‌هایتان را استوار می‌سازد (رد سایر گزینه‌ها؛ اولاً؛ «يُثَبِّتْ» معادل «فعل مضارع اخباری» است که در گزینه ۱ اشتباه ترجمه شده است، ثانیاً؛ فعلی متعدی و «أَقْدَامُ» مفعول آن است که در گزینه ۲ اشتباه ترجمه شده است، ثالثاً؛ ضمیر «كُم» نیز در گزینه ۴ به صورت غایب ترجمه شده است.)

(عربی یازدهم، صفحه ۳۹)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

سُئِلَ (فعل ماضی مجهول: پرسیده شد) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / مَنْ (چه کسی، کیست) (رد گزینه ۴) / أَحَبَّ (اسم تفضیل: محبوب‌تر) (رد گزینه ۴) / أَنْفَعُ (اسم تفضیل: سودمندترین) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) به صورت فعلی ترجمه کرده است / دیگر در گزینه‌های ۱ و ۳ اضافی است / النَّاسُ (معرفه: مردم) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(عربی یازدهم، صفحه ۶)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

خطای سایر گزینه‌ها:

«قُلْ» فعل ماضی به معنای «منتقل کرد» است و هرگز به صورت ماضی استمراری «برمی‌گرداند، ترجمه می‌کرد» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / در گزینه‌های ۱ و ۲، کلمه «یکی» در «یکی از آنها» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الْکُتُبُ الْفَارِسیَّة» ترکیب وصفی به معنای «کتاب‌های فارسی» است و هرگز به صورت «کتاب‌ها از فارسی» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَكُونُ» فعل مضارع به معنای «می‌باشد» است و هرگز به صورت «است» یا «به شمار می‌آید» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

نکته: صفت برای اسامی جمع غیر عاقل مانند «الکلمات: کلمه‌ها» به صورت مفرد مؤنث می‌آید.

مثال: الْکَلِمَاتُ الْفَارِسیَّة: کلمه‌های فارسی

نکته: در تست‌های ترجمه، هرگاه در گزینه‌ای کلمه‌ای به صورت اضافی آمده باشد که معادل فارسی آن در متن وجود ندارد؛ با گزینه اشتباه روبه‌رو هستیم.

(عربی یازدهم، صفحه ۴۸)

ترجمه متن:

تمساح شیوه عجیبی در تمیز کردن دندان‌هایش دارد، پس از اینکه غذایش را می‌خورد، در ساحل [رودخانه] استراحت می‌کند، آنگاه نوعی از پرندگان به نام «مرغ باران» به او نزدیک می‌شود، سپس تمساح دهانش را باز می‌کند و آن پرنده داخل آن می‌شود و شروع به نوک زدن به باقیمانده‌های غذای دهانش می‌کند و پس از اینکه کارش را تمام کند، به سلامت [از دهان تمساح] خارج می‌شود.

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

[گزینه] درست را مشخص کن.

- (۱) نادرست، تمساح غذایش را بر روی شن ساحل می‌خورد.
- (۲) نادرست، مرغ باران دهان تمساح را باز می‌کند و با سلامت در آن وارد می‌شود.
- (۳) نادرست، تمساح خودش به تمیز کردن دندان‌هایش در ساحل می‌پردازد.
- (۴) تمساح پس از خوردن غذا برای استراحت به ساحل می‌آید.

(عربی یازدهم، صفحه ۳۲)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

سوآلی را مشخص کن که پاسخ آن در متن نیامده است.

- (۱) تمساح چه موقع غذایش را شروع می‌کند؟
- (۲) تمساح کجا استراحت می‌کند؟
- (۳) آن پرنده از دهان تمساح چه چیزی را می‌خورد؟
- (۴) کدام پرنده باقیمانده‌های غذا را در دهان تمساح می‌خورد؟

(عربی یازدهم، صفحه ۳۲)

۶۵. گزینه ۴ صحیح است.

«الطَّيْر» جمع مکسر «طَیْر» است و مفرد آن «طَائِر» نیست.

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

خطاهای گزینه: در گزینه ۴ کلمات «مَصْنَع» و «يَسْتَخْدِم» غلط هستند و باید به ترتیب به جای آنها «مَصْنَع» و «يَسْتَخْدِم» بیایند؛ زیرا به ترتیب اسم مکان بر وزن «مَفْعَل» به معنای «کارخانه» و فعل مضارع و ثلاثی مزید از باب «استفعال» به معنای «به کار می‌گیرد» هستند.

ترجمه گزینه ۴: کارخانه قدیمی کاغذ، کارگرانی را به کار می‌گیرد که به کار کردن اشتیاق دارند.

نکته: در حل تست‌های ضبط حرکات، باید به حرکات‌های حروف میانی کلمات توجه کنیم. «اسامی مثنی و جمع مذکر سالم»، «افعال ثلاثی مزید در باب‌های مختلف و اسم مصدرهای آن»، «فعل معلوم و مجهول»، «اسم مکان، اسم تفضیل» و «کلمات مشابه از نظر لفظی» از مواردی هستند که توجه به آنها کلید حل تست‌های ضبط حرکات است.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۱۴، ۲۶، ۳۰ و ۳۳)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

کلمه‌ای که بر وزن «أفعل» است و مؤنثش بر وزن «فُعَلی» است، اسم تفضیل می‌باشد، پس سؤال از ما کلمه‌ای را می‌خواهد که بر وزن «أفعل» باشد، ولی اسم تفضیل نباشد.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) کلمه «أَسود: سیاه» رنگ است، در نتیجه اسم تفضیل نیست.
- (۲) «أوسط» اسم تفضیل است.
- (۳) «أَرخص» اسم تفضیل است.
- (۴) «أَحسن» اسم تفضیل است.

(عربی یازدهم، صفحه ۵)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

در گزینه ۱، «نظارة: عینک» یک ابزار است، ولی در گزینه ۲ «الکذاب: بسیار دروغگو»، در گزینه ۳ «عَلَام: بسیار دانا» و در گزینه ۴ «فَهَامَة: بسیار فهیم» یک ویژگی هستند!

(عربی یازدهم، صفحه ۲۴)

۶۹. گزینه ۲ صحیح است.

«مَن» ادات شرط است و پس از آن فعل شرط «زَرع» و جواب شرط «خَصَد» آمده است «ای دوستانم، دشمنی نکارید. پس هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «ما» حرف منفی کننده فعل ماضی است و هرگز ادات شرط نیست «مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود نکرد».
- (۳) «مَن» اسم موصول به معنای «کسی که» است و هرگز ادات شرط نیست «دوست راستگو کسی است که تو را در مورد عیبت نصیحت کند و در نبودت، تو را حفظ کند».

(۴) «مَن» کلمه پرسشی به معنای «چه کسی» است و هرگز ادات شرط نیست «چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این چیزی است که خداوند بخشنده وعده داد و پیامبران راست گفتند».

نکته: در اسلوب شرط، پس از ادات شرط دو جمله می‌آید. جمله نخست، فعل شرط است و جمله دوم، جمله جواب شرط است که می‌تواند از نوع جمله اسمیه یا جمله فعلیه باشد.

مثال: در عبارت «مَن زَرع العَدوان خَصَد الخُسران»، «مَن» ادات شرط به معنای «هر کس» است که پس از آن، فعل شرط «زَرع» و جواب شرط «خَصَد» آمده است.

نکته: دقت کنید که «مَن» شرطی را با کلمه پرسشی «مَن» به معنای «کسی که» یا اسم موصول «مَن» به معنای «کسی که، کسانی که» اشتباه نگیرد.

مثال: «مَن» در عبارت «الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَن نَصَحَكَ فِی غَیْبِكَ»، اسم موصول به معنای «کسی که» است و هرگز ادات شرط نیست.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۱۰، ۲۷، ۲۹ و ۴۵)

۷۰. گزینه ۴ صحیح است.

سؤال از ما یک فعل ماضی می‌خواهد که به شکل مضارع ترجمه شود، در واقع باید یک فعل ماضی پیدا کنیم که فعل شرط یا جواب شرط باشد.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) هر کس به آداب گفتگو پایبند باشد، مورد احترام مردم قرار می‌گیرد! (جمله شرطی است، ولی اصلاً فعل ماضی در این عبارت نداریم!)

(۲) وقتی دوست قدیمی‌ام را در خیابان دیدم، او را نشناختم! (جمله اصلاً شرطی نیست!)

(۳) آنچه در آغاز در درس‌هایش مشاهده کرد، پیشرفت چشمگیری بود! (جمله اصلاً شرطی نیست!)

(۴) اگر در آفرینش خدا بیندیشیم، قدرت او را در طبیعت مشاهده می‌کنیم! (فعل «تفكرنا» فعل شرط و «شاهدنا» جواب شرط است. هر دو فعل ماضی هستند، اما می‌توانیم آنها را به شکل مضارع نیز ترجمه کنیم!)

(عربی یازدهم، صفحه ۳۷)

تاریخ

۷۱. گزینه ۳ صحیح است.

(ب) تک‌نگاری:

- این نوع تاریخ‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.
- مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا، تاریخ زندگانی او را به صورت متمرکز و ویژه توصیف می‌کردند.
- از مؤثرترین تک‌نگاری‌ها، عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور تألیف ابن عرب‌شاه است.

(د) متون نظم و نثر (ادبیات و متون ادبی):

- گونه مهمی از منابع تاریخی محسوب می‌شوند.
- اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری در شعر شاعران و نویسندگان آن عصر انعکاس می‌یابد.
از آثار این دوره: قصیده‌نامه اهل خراسان از انوری، بوستان و گلستان از سعدی و غزلیات حافظ.

بررسی عبارات نادرست:

(الف) مربوط به سفرنامه‌ها است.

(ج) مربوط به تاریخ منظوم است. سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت در دوران مغولان رواج یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶ و ۱۰)

۷۲. گزینه ۲ صحیح است.

روش تاریخ‌نگاری محمدبن جریر طبری	روش تاریخ‌نگاری بلاذری
- روایی	- ترکیبی
- مربوط به قرن ۳ ه.ق است.	- در اواخر قرن ۳ ه.ق متداول شد.
- ذکر روایات مختلف درباره یک موضوع با آوردن و ذکر اسناد بدون هیچ دخل و تصرفی در روایات.	- مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند.
- در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته شد.	- مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است.
- تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار می‌کرد.	- امکان دارد برخی از جنبه‌های معایب: نویسندگان هیچ نقد و نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۷)

۷۳. گزینه ۱ صحیح است.

(ب) از نظر اعتقادی بسیاری از مردم مکه «الله» را آفریننده جهان می‌دانستند.

(د) قریش به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه و برقراری رابطه تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک قدرت و نفوذ قابل توجهی در شهر مکه و میان قبایل دیگر داشت.

بررسی عبارات نادرست:

موارد (الف) و (ج) مربوط به اوضاع اجتماعی و سیاسی مردم یثرب در درس ۴ است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۳۰)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارات نادرست:

(الف) ابوبکر و عمر مراقب بودند که عدالت را میان افراد مختلف مسلمان رعایت کنند و از هر دو گروه مهاجر و انصار افرادی را به سمت‌های فرماندهی سپاه و حکومت شهرها و نواحی مختلف قلمرو خلافت بر می‌گزیدند.

(ب) توزیع عطایا بین مسلمانان در زمان عمر اتفاق افتاد، اگر چه بر مبنای مساوات اسلامی نبود.

(د) پس از شهادت امام علی (علیه السلام) مردم در سراسر کشورهای اسلامی به جز مناطقی که تحت تسلط معاویه بود با امام حسن (علیه السلام) بیعت کردند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

۷۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(الف) در دوران خلیفه سوم (عثمان) بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت. وی محدودیت‌هایی که عمر برای ثروت‌اندوزی سران قریش ایجاد کرده بود نادیده گرفت. از این رو آنان اراضی و مزارع وسیعی را در ایران، شام و مصر تصرف کردند و بر ثروت خود افزودند.

(د) برخی سیاست‌های عثمان، علاوه بر ایجاد نارضایتی میان مسلمانان باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای شد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

پس از مرگ هشام‌بن عبدالملک (۱۲۵ ق) و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت و پس از آنکه ابومسلم خراسانی فرمانروایان اموی شهرهای مختلف خراسان را شکست داد، وارد کوفه شد و ابوالعباس سفاح را به خلافت نشان داد. (۱۳۲ ق)

بنای شهر بغداد مربوط به دوران منصور عباسی (۱۲۶ - ۱۵۸ ق) است.

بنابراین: د ← ب ← الف ← ج

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

موارد (ب)، (د) و (ه) مربوط به امامان شیعه در دوره بنی‌امیه و موارد (الف) و (ج) مربوط به فعالیت‌های امامان شیعه در دوران خلافت بنی‌عباس است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۶۲ و ۷۳)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارات نادرست:

(ب) جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند.

(الف) پرداخت عطایا و توزیع آن در میان مسلمانان مربوط به دوران خلفای نخستین (عمر و ...) می‌باشد.

۸۲. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

- (الف) کشورهای عضو اتحادیه اروپا و واردات انرژی نفت و گاز ← رابطه و کنش متقابل نواحی با یکدیگر
(ب) استفاده از صفحه‌های خورشیدی توسط اداره برق سمنان ← تأثیر نواحی بر فعالیت‌های انسان‌ها
(ج) به کارگیری ماشین برفروب با جی‌پی‌اس ← تأثیر نواحی بر فعالیت‌های انسان‌ها

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.

همان‌طور که در تصاویر مشاهده می‌شود ناحیه AB مربوط به ناحیه معتدله و ناحیه XY مربوط به منطقه استوایی است. ناحیه AB نشان‌دهنده منطقه معتدله است و مرکز کم‌فشار در آن وجود دارد. هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا در ناحیه جنب استوایی فرو می‌نشینند و مرکز پرفشار را در این ناحیه به وجود می‌آورد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آنها جلوگیری می‌کند با خشکی هوا مواجه می‌شوند مانند بیابان گبی یا تکه ماکان.

در نواحی پرفشار فرونشینی هوا مانع صعود هوا و در نتیجه بارش می‌شود. در منطقه جنب حاره‌ای توده‌های هوا در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی فرو می‌نشینند و منطقه پرفشار را به وجود می‌آورند. مانند بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۳۴)

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) دشت ریگی سطوحی پر از قلوه‌سنگ است که باد ماسه‌های ریز را با خود برده است و در طول زمان سنگ‌های درشت بر جای می‌مانند.
(۳) گرزدیو از اشکال فرسایش کاوشی است.
(۴) کلوت یا یاردانگ از اشکال فرسایش کاوشی است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۸۶. گزینه ۴ صحیح است.

هر چه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آنها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵۷)

۸۷. گزینه ۲ صحیح است.

راهکار حفاظت نواحی ساحلی: پاک‌سازی سواحل از آلودگی‌ها - کشت گیاهان سازگار با محیط - تدوین مقررات، قوانین و نظارت بر گردشگری
راهکار حفاظت نواحی بیابانی: کاشت گیاهان سازگار با محیط خشک - مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها
راهکار حفاظت نواحی کوهستانی: کشت گیاهان بر روی دامنه‌ها - پاک‌سازی از آلودگی‌ها - تدوین قوانین و مقررات برای فعالیت‌های گردشگری

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۱ و ۶۳)

شیوه توزیع منابع مالی در دوران پیامبر (ﷺ):

- چهار پنجم غنائم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد.
- یک پنجم آن (خمس) به خدا، رسول، خویشان او، یتیمان، فقیران و در راه ماندگان تعلق داشت.
- جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند.
- زکات را باید مسلمانان پرداخت کنند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۷۹. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) دسته‌ای از سپاهیان ساسانی از قبیله‌های عرب مجاور در مرزهای ایران شکست خوردند. بر اثر این واقعه، عظمت و قدرت ساسانیان در چشم اعراب فرو ریخت و باعث تشویق و تحریک بیشتر آنان برای هجوم به کاروان‌ها و آبادی‌های مرزی ایران شد.

(ج) پیمان عقبه دوم بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۱، ۳۲، ۷۱، ۷۵ و ۸۱)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

روابط فاطمیان و عباسیان:

- روابط این دو سلسله مسلمان همواره خصومت‌آمیز بود.
- فاطمیان خلافت را حق خود می‌دانستند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی‌شناختند.
- خلفای فاطمی با تسلط بر مناطق شام و حجاز، حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بود.
- خلفای فاطمی با فرستادن عده زیادی از داعیان از جمله عراق، ایران، یمن و گسترش دعوت اسماعیلی خشم و وحشت خلفای عباسی را برانگیخته بودند.

- عباسیان با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود با خلافت فاطمی مقابله کردند.

- عباسیان به تبلیغات گسترده‌ای علیه فاطمیان اقدام کردند و کوشیدند نشان دهند نسب خلفای فاطمی جعلی است و آنان از نسل علی (علیه السلام) و فاطمه (علیها السلام) نیستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- (ب) خلفای فاطمی با تسلط بر شام و حجاز حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.
- (ج) عباسیان کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود با خلافت فاطمی مقابله کنند.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

جغرافیا

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

معیارهای ناحیه‌بندی مربوط به عوامل انسانی ممکن است جمعیت، اقوام، دین، زبان، فرهنگ و نوع فعالیت‌های اقتصادی باشد. نوع کشت مربوط به فعالیت کشاورزی یکی از انواع فعالیت‌های اقتصادی است که جزء معیار انسانی محسوب می‌شود و نوع خاک مربوط به عوامل طبیعی است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۳ تا ۷)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی متر مربع است، در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی متر مربع است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

در آینده در نتیجه پیشرفت های صنعتی و گسترش ارتباطات زبانی هایی مانند انگلیسی گسترش می یابد و برخی از زبان های بومی، ملی و محلی در نواحی مختلف از بین می روند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۷۱)

۹۰. گزینه ۳ صحیح است.

امروزه نوع دوم پخش فرهنگی غالب است، رسانه ها نقش عمده ای در تغییر علائق، رفتارها، سبک زندگی روزانه (شیوه لباس پوشیدن، نوع غذا، تفریحات و...) حتی در نواحی دورافتاده دارند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۸۱)

فلسفه

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

این گزینه تحلیلی نادرست ارائه می دهد. بخش اول گزینه (زیربنایی بودن مباحث فلسفی) صحیح است اما بخش دوم آن (نیاز به تأیید پاسخ های فلسفی توسط مشاهدات حسی و ابزارهای علمی) غلط است. در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان مربوط هستند، نمی توان از حواس، آزمایش، یا ابزاری مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت فیلسوف باید دلیل معتبر و عقلانی بیاورد و مشاهده ابزاری یا حسی برای تأیید ادعاهای فلسفی پذیرفته نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۹ و ۱۰)

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) زیرا اینان معتقدند که گرچه افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می گیرند، اما هیچگاه قدرت اختیار و تصمیم گیری خود را از دست نمی دهند و توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند. (۲) این دیدگاه نه اصالت فرد است و نه اصالت جامعه و آن دو دیدگاه متضاد را که یکی فرد را تابع مطلق جامعه می داند و یکی برعکس، قبول ندارد. (۳) همچنین معتقدند جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه با گرد هم آمدن افراد و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی در جامعه شکل می گیرد که می تواند بر افراد جامعه تأثیر بگذارد و آنها را تابعی از ویژگی ها و ساختار جامعه قرار دهد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۶)

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

گزینه ۲، به درستی نشان می دهد که دیدگاه های اساسی فیلسوفان (در هستی شناسی و انسان شناسی) شالوده نظریه مکتب را تعیین می کنند و باعث پیدایش مکاتب بزرگ تربیتی با مسیرها و اهداف متفاوت می شوند. درک این مبانی برای ارزیابی درست مکتب و دانستن اینکه «انسان را به کجا می برد» ضروری است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) نادرست، این گزینه نقش فلسفه را به یک «سابقه تاریخی» تقلیل می دهد. در حالی که تجربیات نشان می دهد این دیدگاه های بنیادی هستند که به طور مستقیم مسیر و اهداف غایی مکاتب را تعیین می کنند و ارزیابی درست مکتب بدون آنها ممکن نیست.

(۳) نادرست، زیرا متن تصریح دارد که مکاتب این دو گروه از فیلسوفان تفاوت زیادی با یکدیگر دارند.

(۴) نادرست، زیرا تأثیر این دیدگاه ها به طور خاص در علوم تربیتی بسیار کلیدی و حیاتی است و محدود به علوم اجتماعی نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۱۵ تا ۱۷)

۹۴. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه ۳ صحیح است؛ زیرا متن بیان می دارد که با تحلیل دقیق رفتارها و گفتارهای افراد، می توان ریشه های فکری و عقیدتی آنان را کشف کرد و از این طریق حدس زد که دنبال چه اهدافی هستند و زندگی برای آنان چه معنایی دارد. رفتار ایثارگرانه نشان دهنده آن است که معنای زندگی این فرد در اهدافی ریشه دارد که فراتر از منافع شخصی است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) نادرست، هر چند برخی باورها ممکن است از عادت نشأت گرفته باشند، اما تحلیل رفتار فرد نشان می دهد که این باورها فعالانه تعیین کننده هدف او در زندگی هستند، نه صرفاً عادات منفعل.

(۲) نادرست، متن صراحتاً بیان می کند که تحلیل رفتار و گفتار می تواند ریشه های فکری و معنای زندگی را کشف کند و نیازی به رجوع مستقیم به تفکر فلسفی نیست.

(۴) نادرست، اگر چه تفکر فلسفی منجر به تعیین هدف می شود، اما این نتیجه گیری افراطی است و صرفاً بیان این ویژگی در رفتار، دلیل بر فارغ بودن کامل از اشتغالات روزانه نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۲۱)

۹۵. گزینه ۲ صحیح است.

علت تشبیه «ماندن در نادانی و عدم درک حقیقت» به «زندانی در بند» این است که چنین شخصی در بند عادات فکری نادرست و تقلید از دیگران است و آزاداندیش نیست و شخصیت فکری مستقل ندارد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) با پا نهادن در مسیر تفکر فلسفی می تواند خود را رها کند.

(۳) این تمثیل اصلاً ناظر به انسان غارنشین نیست و وصف حال همین انسان به ظاهر متمدن است.

(۴) او مجبور نیست در زندان عادات غیرمنطقی باقی بماند.

(فلسفه یازدهم، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

محور اصلی نزاع فکری پارمنیدس، مفهوم تغییر (شدن) بود. هراکلیتوس صراحتاً می گفت که همه چیز در حرکت و دگرگونی دائمی است. پارمنیدس با این استدلال که «در جهان واقع نیستی راه ندارد» و هرگونه تغییر یا تبدیل به چیز دیگر از لحاظ منطقی ممکن نیست، به این نتیجه رسید که هستی نمی تواند حرکت کند و باید یک امر واحد و ثابت باشد. بنابراین، طرح هستی ثابت توسط پارمنیدس، واکنشی مستقیم و بنیادی به قانون «دگرگونی دائمی» هراکلیتوس بود.

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

سوفیست‌ها با استفاده از فنون ذهنی (مغالطه) توانستند دیگران را متقاعد کنند که حقیقت وجود ندارد. اما همین توانایی در سخن گفتن و متقاعد کردن، خود گویای این است که آنها به امکان شناخت (دانستن و انتقال دادن) رسیده‌اند. بنابراین، نفی شناخت توسط ابزاری که خود مبتنی بر شناخت است (مغالطه)، یک تناقض عملی بزرگ است. زندگی روزمره (مانند صحبت کردن یا نوشیدن آب) گویای این است که ما امکان شناخت را پذیرفته‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگرچه شناخت محدود به محسوسات نیست، اما اشکال اصلی سوفیست‌ها یک تناقض درونی در استدلال آنها بود، نه صرفاً محدودیت قلمرو شناخت.

(۲) این گزینه بخشی از ایراد را بیان می‌کند، اما نکته عمیق‌تر آن است که مغالطه سوفیست‌ها (که برای نفی شناخت استفاده شد) خود دلیلی بر وجود امکان شناخت است.

(۴) این گزینه بخشی از رفتار آنها را بیان می‌کند، اما ایراد اصلی، تناقض در استفاده از توانایی ذهنی (مغالطه) برای اثبات ناتوانی ذهنی است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۷)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تناقض پارمنیدس این نبود که ماده اولیه چیست (مانند آب)، بلکه این بود که اصلاً تغییری در هستی رخ نمی‌دهد.

(۲) اگرچه هراکلیتوس به وحدت اضداد معتقد بود، اما دلیل اصلی مخالفت پارمنیدس با او، انکار مطلق شدن و حرکت دائمی بود.

(۳) نظر فیثاغورس (درباره اعداد) با واحد بودن هستی مغایرت دارد، اما هدف اصلی پارمنیدس، رد کردن مفهوم تغییر و دگرگونی بود، نه صرفاً کثرت یا تعدد مبادی.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

زیرا سوفیست‌ها اساساً حقیقت را انکار می‌کردند و به دنبال آن نبودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، درست است و طبق متن کتاب درسی در صفحه ۳۴ آمده است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۳۴)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

هدف روش سقراطی (ماما) این بود که فرد خودش حقیقت را کشف کند و آن را از زبان خود بیان نماید. این بیداری فکری و تشویق به سؤال کردن، مستقیماً به آموزه محوری سقراط مبنی بر ارجحیت کمال نفس (فضیلت) بر مال و ثروت متصل بود و در تضاد با آموزش‌های سطحی و مادی‌گرایانه سوفیست‌ها قرار داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هدف روش سقراطی، پیروزی در دعاوی حقوقی نبود؛ او برای احیای تفکر عقلانی و اصلاح جامعه تلاش می‌کرد.

(۲) افشای جهالت سفسطه‌گران اگرچه یکی از نتایج روش سقراطی بود، اما هدف اصلی این روش، هدایت مخاطب به کشف حقیقت درونی بود، نه صرفاً ایجاد دشمنی یا بحث‌برانگیزی.

(۴) اینکه دانش ما تطابقی با واقعیت ندارد عقیده سفسطائیان بود؛ سقراط برای مبارزه با همین عقیده نسبی‌گرایانه، پرچم علم و فضیلت را برافراشت.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۳۸)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

شناخت ما از جهان، امری است که به تدریج حاصل می‌شود. علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت ما در مجموع محدود است. از طرفی محدود و از طرفی گسترده است ولی کامل نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲ و ۳) هر سه گزینه، مربوط به ویژگی‌های شناخت انسان است، شناخت هم به محسوسات و نامحسوس‌ها می‌تواند تعلق داشته باشد پس گستردگی دارد (گزینه ۱). ولی علی‌رغم گستردگی شناخت، باز هم شناخت ما بسیار محدود است (گزینه ۲)، و همچنین شناخت انسان به تدریج افزایش می‌یابد. (گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۵)